

ZAŁĄCZNIK
DO CZWARTEGO RAPORTU PÓLROCZNEGO COSAC
odpowiedzi parlamentów narodowych
na pytania zawarte w kwestionariuszu
w sprawie zmian stosowanych w Unii Europejskiej procedur i praktyk
dotyczących kontroli parlamentarnej*
Londyn, 9–11 października 2005

SPIS TREŚCI

Austria	163
Belgia – Izba Deputowanych	167
Belgia – Senat	173
Cypr	178
Czechy – Senat	180
Czechy – Izba Deputowanych	185
Dania	191
Estonia	197
Finlandia	202
Francja – Senat	207
Francja – Zgromadzenie Narodowe	212
Niemcy – Bundesrat	217
Niemcy – Bundestag	220
Grecja	225
Węgry	229
Irlandia – izby Oireachtas	231
Włochy – Senat	236
Włochy – Izba Deputowanych	237

* Załącznik do raportu został przygotowany przez Sekretariat COSAC i przedstawiony na XXXIV Konferencji Komisji Wyspecjalizowanych w Sprawach Wspólnotowych i Europejskich Parlamentów Unii Europejskiej w dniach 9–11 października 2005 r. w Londynie.

Niniejszy załącznik opublikowano na stronach:

<http://www.cosac.eu/en/documents/biannual/responsesfour/> – w jęz. angielskim

http://libr.sejm.gov.pl/oide/international/raport_cosac_4_aneks.pdf – w jęz. polskim

Łotwa	238
Litwa	243
Luksemburg	249
Malta	252
Niderlandy – Senat	254
Niderlandy – Izba Druga	256
Polska – Senat	261
Polska – Sejm	263
Portugalia	268
Słowacja	272
Słowenia – Zgromadzenie Narodowe	276
Słowenia – Rada Narodowa	280
Hiszpania	284
Szwecja	286
Zjednoczone Królestwo – Izba Lordów	290
Zjednoczone Królestwo – Izba Gmin	297

AUSTRIA

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- **Tak**
- Nie

2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

Stosuje się standardowe procedury.

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*

a) *wspólnych działań?*

- **Tak**
- Nie

b) *wspólnych stanowisk?*

- **Tak**
- Nie

c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*

- **Tak**
- Nie

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

- **Tak**
- Nie

5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, to w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi

w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Podobnie jak w przypadku wszystkich projektów unijnych, procedura jest taka sama, zgodnie z art. 23f Konstytucji Federalnej Austrii. Pojęcie „projekt unijny” jest rozumiane dość szeroko a rząd jest obowiązany informować parlament o wszystkich sprawach europejskich.

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Szesć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?

- **Tak**
- Nie

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

Komisja Główna (Hauptausschuss) Rady Narodowej jest jedyną komisją austriackiego parlamentu, która jest uprawniona do udzielenia zgody na oddelegowanie sił pokojowych w ramach organizacji międzynarodowych, jak ONZ, OBWE oraz w ramach EPBiO.

Komisja wyraziła zgodę na udział w następujących misjach:

- Proxima w dniach 3 listopada i 17 marca 2004 r. oraz 9 grudnia 2003 r.
- EUPM w dniach 22 września 2004 r. i 17 września 2002 r.
- EUJUST Lex w dniu 10 czerwca 2005 r.

Austria nie uczestniczy w żadnych innych cywilnych operacjach EPBiO.

8) Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:

a) w trybie przyspieszonym?

- **Tak**
- Nie

b) w czasie wakacji parlamentarnych?

- **Tak**
- Nie

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce.

Odnośnie do operacji pomocy humanitarnej w przypadku katastrof rząd może podjąć decyzję o wysłaniu ludzi za granicę bez upoważnienia parlamentu, lecz Komisja Główna może zgłosić zastrzeżenie w ciągu 2 tygodni (w takiej sytuacji operacja musi zostać wstrzymana).

Ponadto Komisja Główna jest jedną z kilku komisji Rady Narodowej, których posiedzenia mogą odbywać się również podczas wakacji parlamentarnych.

9) Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?

- **Tak**
- Nie

10) Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?

- Tak
- **Nie**

Ma to znaczenie tylko dla decyzji w sprawie ewentualnego uznania danej debaty za debatę o charakterze poufnym.

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego - w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

11) Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?

Jak wspomniano w odpowiedzi na pytanie 5, również porozumienie polityczne można rozumieć jako „projekt unijny”.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak
- Nie

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

Mogą one być bardzo przydatne w przyszłości, kiedy rzeczywiście każda propozycja wymieniona w programie prac będzie zawierać ocenę wpływu – na razie dość trudno je znaleźć. Nie ma jasności, dlaczego niektóre propozycje zawierają ocenę wpływu, a inne nie.

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

- Tak
- Nie

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandów wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

Nasza pierwsza oficjalna kontrola w zakresie zgodności z zasadą pomocniczości odbyła się w ramach „testu pomocniczości” zaleconego przez COSAC w kwietniu tego roku. Nasi deputowani próbowali przeprowadzić kontrolę na podstawie memorandum wyjaśniającego Komisji, jednak bez powodzenia, ponieważ zawierało ono jedynie kilka utartych sformułowań.

6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Jak najwcześniej.

7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać do-*

konana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?

Oceny wpływu powinny być opracowywane w przypadku ważniejszych poprawek – jeśli to możliwe przez ich autorów.

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Ocena byłaby przydatna w przypadku aktów prawnych o istotnym znaczeniu dla dużej liczby ludzi lub grup interesów. Powinna ona być przeprowadzana po 2–5 latach przez właściwy organ wykonawczy (jak w przypadku Austrii: tutaj kilka ustaw zobowiązuje rząd do dokonywania oceny aktów prawnych i informowania parlamentu o swoich ustaleniach).

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Jeszcze nie.

BELGIA – IZBA DEPUTOWANYCH

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

- 1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- **Tak**
- Nie

- 2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?)*

Zgodnie z artykułem 167 Konstytucji Belgii, król (jako organ władzy wykonawczej) odpowiada za stosunki międzynarodowe, dowodzi siłami zbrojnymi i zawiera traktaty. Na tej samej podstawie sprawowana jest kontrola parlamentarna dotycząca udziału rządu belgijskiego w WPZiB i EPBiO. Kontrola parlamentarna przybiera różne formy.

Właściwe komisje **Izby Deputowanych** i Senatu (w szczególności Komisja ds. Stosunków Zewnętrznych i Obrony oraz Komisja ds. Monitorowania Misji Zagranicznych Senatu) stanowią stałe forum wymiany informacji i dyskusji między rządem a parlamentem w kwestiach spraw zagranicznych, obronności i udziału Belgii w misjach zagranicznych.

Stosuje się również inne formy kontroli parlamentarnej (zapytania ustne, pisemne oraz żądanie wyjaśnień).

Należy zauważyć, że rząd jest obowiązany przedkładać Izbie Deputowanych sprawozdania (odpowiedzialność polityczna) dotyczące polityki obronnej i bezpieczeństwa.

W Izbie Deputowanych najbardziej rygorystyczną formą kontroli jest interpelacja. Polega ona na doraźnym przesłuchaniu ministra przez deputowanego na posiedzeniu publicznym. Debata kończy się głosowaniem nad wotum zaufania na posiedzeniu plenarnym.

Obowiązkiem Federalnej Komisji Doradczej do Spraw Europejskich jest koordynowanie i stymulowanie tej kontroli (o czym była mowa w trzecim raporcie półrocznym COSAC) np. poprzez zgłaszanie inicjatyw i podejmowanie uchwał. W ramach Federalnej Komisji Doradczej belgijscy deputowani do Parlamentu Europejskiego mogą również kierować pytania do rządu.

- 3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*
- a) *wspólnych działań?*
 - **Tak**
 - Nie
 - b) *wspólnych stanowisk?*
 - **Tak**
 - Nie
 - c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*
 - **Tak**
 - Nie
- 4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*
- **Tak**
 - Nie

5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, to w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*

Obowiązkiem każdej właściwej komisji jest niezależne ustalanie, które propozycje mają być zbadane i za pomocą jakich środków. Każdy członek komisji z osobna ma prawo do niezależnej decyzji w sprawie zastosowania środków kontroli parlamentarnej i wyboru stosownych instrumentów. Odnosnie do konkluzji oraz decyzji Rady Europejskiej, premier uczestniczy w wymianie opinii z Federalną Komisją Doradcą do Spraw Europejskich (członkowie pozostałych właściwych komisji mogą również uczestniczyć w obradach) przed i po każdym posiedzeniu Rady Europejskiej. **W Izbie Deputowanych komisje powinny również, raz na miesiąc, wpisać do swojego porządku obrad, projekty legislacyjne lub inicjatywy dotyczące polityki europejskiej. Zadaniem właściwego ministra jest zaopiniowanie tych propozycji.**

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Nie, parlament ma prawo stosować formy kontroli według własnego uznania, niezależnie od rządu i innych organów.

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bylej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

- **Tak**
- **Nie**

- 7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

Komisja specjalna do spraw udziału w misjach zagranicznych wysłuchała ministra obrony, po czym nastąpiła wymiana poglądów na temat tych misji.

W Izbie kontrola jest realizowana w formie zapytań parlamentarnych.

- 8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*

a) *w trybie przyspieszonym?*

- **Tak**

- Nie

- b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*

- **Tak**

- Nie

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce?

W Senacie istnieje możliwość zwołania nadzwyczajnego posiedzenia komisji specjalnej do spraw udziału w misjach zagranicznych lub Komisji do Spraw Stosunków Zagranicznych i Obrony.

W Izbie Deputowanych nie ma specjalnej procedury.

- 9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

- **Tak**

- Nie

- 10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

- Tak

- **Nie**

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego – w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Nie.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak
- Nie

2) *Czy parlament obejmuje kontrolą opracowywane przez Komisję oceny wpływu w ramach standardowych procedur kontroli spraw unijnych (określonych w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC)? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje nad nimi kontrolę.*

Stosuje się standardową procedurę kontroli parlamentarnej.

3) *Czy parlament posiada specjalne środki do prowadzenia kontroli dotyczącej ocen wpływu? Jeśli tak, proszę wskazać, z jakich środków korzysta (np. czy kontrola ta wymaga dodatkowych środków finansowych? czy angażuje służby spoza komisji spraw europejskich? czy uczestniczą w niej eksperci spoza parlamentu?).*

Nie.

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

Oceny wpływu są niezbędne do prowadzenia spójnej polityki.

Oceny wpływu są również niezbędne do kontroli parlamentarnej: pozwalają one ustalić zgodność z zasadą proporcjonalności, która stanowi, w gruncie rzeczy, podstawę do oceny zgodności z zasadą pomocniczości.

Dużym problemem jest fakt, że parlamenty narodowe nie dysponują odpowiednim potencjałem, aby móc poznać i ocenić te dane oraz zastosować je w swoim systemie podejmowania decyzji.

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

- Tak
- Nie

- 6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Ocena wpływu powinna być procesem ciągłym.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Przyjmując, że ocena wpływu powinna być procesem ciągłym, jesteśmy zdania, że oceny powinny być korygowane przez Komisję, jeżeli wymaga tego treść wprowadzonej poprawki. Powierzenie tego obowiązku Komisji wynika z troski o zachowanie spójności metod analizy.

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Tak, przez właściwe organy na szczeblu europejskim (Komisja) i narodowym (rząd), po upływie czasu potrzebnego na przeprowadzenie prawidłowej kontroli.

Parlamente narodowe powinny również przeprowadzać ocenę ex post (zważywszy że 80% budżetu Unii Europejskiej jest wydatkowane przez rządy państw członkowskich).

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Ocena wpływu (ex ante lub ex post) nie sprowadza się bynajmniej do działań mających na celu uproszczenie legislacji czy ograniczenie jej zakresu.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC

MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja win-

na zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomniana kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku. Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku.

W jaki sposób parlamenty narodowe zostały włączone do opracowywania narodowych planów działania w ramach strategii lizbońskiej ?

Na czym polegał udział parlamentów narodowych w powszechnej debacie prowadzonej w państwach członkowskich na temat konstrukcji europejskiej (deklaracja Rady Europejskiej w sprawie ratyfikacji Traktatu Konstytucyjnego z 18 czerwca 2005 r.) ?

BELGIA – SENAT

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?

- Tak
- Nie

2) Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).

Zgodnie z art. 167 Konstytucji Belgii, król (jako organ władzy wykonawczej) odpowiada za stosunki międzynarodowe, dowodzi siłami zbrojnymi i zawiera traktaty. Na tej samej podstawie sprawowana jest kontrola parlamentarna dotycząca udziału rządu belgijskiego w WPZiB i EPBiO. Kontrola parlamentarna przybiera różne formy.

Właściwe komisje Senatu (w szczególności Komisja ds. Stosunków Zewnętrznych i Obrony oraz Komisja ds. Monitorowania Misji Zagranicznych) stanowią stałe forum wymiany informacji i dyskusji między rządem a Senatem w kwestiach spraw zagranicznych, obronności i udziału Belgii

w misjach zagranicznych. Stosuje się również inne formy kontroli parlamentarnej (zapytania ustne, pisemne oraz żądanie wyjaśnień).

Obowiązkiem Federalnej Komisji Doradczej do Spraw Europejskich jest koordynowanie i stymulowanie tej kontroli (o czym była mowa w trzecim raporcie półrocznym COSAC).

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*

a) *wspólnych działań?*

Tak

Nie

b) *wspólnych stanowisk?*

Tak

Nie

c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii*

Tak

Nie

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

Tak

Nie

5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, to w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*

Obowiązkiem każdej właściwej komisji jest niezależne ustalanie, które propozycje mają być zbadane i za pomocą jakich środków. Każdy członek komisji z osobna ma prawo do niezależnej decyzji w sprawie zastosowania środków kontroli parlamentarnej i wyboru stosownych instrumentów.

Odnosnie do konkluzji oraz decyzji Rady Europejskiej, premier uczestniczy w wymianie opinii z Federalną Komisją Doradczą do Spraw Europejskich (członkowie pozostałych właściwych komisji mogą również uczestniczyć w obradach) przed i po każdym posiedzeniu Rady Europejskiej.

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Nie.

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bylej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasza);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRK).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

- **Tak**
- Nie

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

Komisja ds. Monitorowania Misji Zagranicznych przesłuchała ministra obrony, po czym nastąpiła wymiana poglądów na temat tych misji.

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*

a) *w trybie przyspieszonym?*

- **Tak**
- Nie

b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*

- **Tak**
- Nie

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce?

Istnieje możliwość zwołania nadzwyczajnego posiedzenia Komisji ds. Monitorowania Misji Zagranicznych lub Komisji ds. Stosunków Zewnętrznych i Obrony.

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

- **Tak**
- Nie

10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

- Tak
- **Nie**

Trzeba jednak odnotować, że te dokumenty nie są upubliczniane nawet na użytek kontroli parlamentarnej; Komisja ds. Monitorowania Misji Zagranicznych również respektuje poufny charakter tych dokumentów.

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego – w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Nie.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak
- **Nie**

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

- Tak
- **Nie**

6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?).*

Ocena wpływu powinna być procesem ciągłym.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Przyjmując, że ocena wpływu powinna być procesem ciągłym, jesteśmy zdania, że oceny powinny być korygowane przez Komisję, jeżeli wymaga tego treść wprowadzonej zmiany. Powierzenie tego obowiązku Komisji wynika z troski o zachowanie spójności metod.

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Tak, przez właściwe organy na szczeblu europejskim (Komisja i Parlament Europejski) i narodowym (rządy i parlamenty narodowe), po upływie czasu wystarczającego na przeprowadzenie prawidłowej kontroli wpływu normy europejskiej (zarówno legislacyjnej jak i regulacyjnej).

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Pomysł powierzenia tego zadania niezależnemu organowi jest interesujący. Pozostaje ustalić strukturę tego organu i sposób formułowania przez niego opinii. Idealną sytuacją byłoby osiągnięcie jednomyślności. W przeciwnym wypadku należałoby zapewnić możliwość przedstawienia wszystkich opinii – zarówno przedstawicielom większości, jak i mniejszości.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na

zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

W jaki sposób parlamenty narodowe uczestniczą w tworzeniu narodowych planów działania w ramach strategii lizbońskiej?

Na czym polegał udział parlamentów narodowych w powszechnej debacie prowadzonej w państwach członkowskich w ramach kampanii na rzecz ratyfikacji Traktatu Konstytucyjnego (deklaracji Komisji Europejskiej w sprawie ratyfikacji Traktatu Konstytucyjnego z dnia 18 czerwca 2005 r.)?

CYPR

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

W Izbie Reprezentantów stopniowo wprowadzane są procedury kontroli, choć ich zakres i dokładny charakter nie zostały jeszcze ostatecznie ustalone.

Obecnie Izba nie sprawuje kontroli nad WPZiB i EPBiO, a tym samym nad związanymi z nimi propozycjami Rady w takich dziedzinach, jak wspólne działania, wspólne stanowiska, czy zalecenia dotyczące wspólnych strategii.

Jednakże właściwe komisje Izby, takie jak Stała Komisja Spraw Europejskich i Stała Komisja Obrony mogą – w ramach sprawowania kontroli parlamentarnej – zapraszać ministrów i innych urzędników do stawienia się przed komisjami i udzielenia informacji dotyczących WPZiB i EPBiO.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

- 1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*
 - **Tak**
- 2) *Czy parlament obejmuje kontrolą opracowywane przez Komisję oceny wpływu w ramach standardowych procedur kontroli spraw unijnych (określonych w rozdziale I trzeciego raportu półrocznego COSAC)? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje nad nimi kontrolę.*

Tak, w ramach systemu kontroli, który został przyjęty, lecz nie jest jeszcze w pełni ukształtowany.

3) *Czy parlament posiada specjalne środki do prowadzenia kontroli dotyczącej ocen wpływu? Jeśli tak, proszę wskazać, z jakich środków korzysta (np. czy kontrola ta wymaga dodatkowych środków finansowych? czy angażuje służby spoza komisji spraw europejskich? czy uczestniczą w niej eksperci spoza parlamentu?).*

Nie.

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

Są one odpowiednie.

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

Tak

Nie

6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Przed opracowaniem projektu legislacyjnego i w przypadku każdej istotnej poprawki lub zmiany projektu.

7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Zob. powyżej.

8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Ta kwestia nie była dotychczas przedmiotem dyskusji w cypryjskim parlamencie.

9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby*

przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?

Nie.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku.

Wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne (w szczególności terroryzm).

CZECHY – SENAT

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- **Tak**
- Nie

2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

Zgodnie ze swoim Regulaminem, który stanowi, że „Senat ustala, która komisja lub komisje będą odpowiedzialne za rozpatrzenie projektów aktów prawnych i wiążących środków Unii Europejskiej ...” Senat postanowił, w drodze uchwały, że Komisja do Spraw Europejskich będzie kontrolować

dokumenty związane z I filarem, natomiast Komisja Spraw Zagranicznych, Obrony i Bezpieczeństwa – dokumenty związane z filarami II i III.

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*

a) *wspólnych działań?*

- Tak**
- Nie

b) *wspólnych stanowisk?*

- Tak**
- Nie

c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*

- Tak**
- Nie

Wszystkie wyżej wymienione rodzaje propozycji podlegają tygodniowemu przeglądowi dokumentów kierowanych do Senatu w danym okresie. W ramach tygodniowych przeglądów komisje wybierają dokumenty do kontroli.

Dotychczas kontrola spraw związanych z WPZiB lub EPBiO odbywała się w praktyce dość rzadko – głównie z powodu krótkich terminów, w których propozycje te są uzgadniane, nie pozostawiających dość czasu na kontrolę.

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

- Tak
- Nie**

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bylej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszas);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

- **Tak**
- Nie

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

Miało to miejsce w przypadku misji policyjnej Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM), po wydaniu projektu wspólnego działania.

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*

a) *w trybie przyspieszonym*

- Tak
- **Nie**

b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*

- Tak
- **Nie**

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce.

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

- Tak
- **Nie**

10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

- Tak
- **Nie**

Jednakże klasyfikacja ta utrudnia dostęp do dokumentów senatorom chcącym zapoznać się z danym dokumentem, ponieważ dokumenty „zastrzeżone” są udostępniane z prowadzonej przez rząd bazy danych wyłącznie za podaniem hasła. Dokumenty „poufne” będą prawdopodobnie praktycznie niedostępne, ponieważ rząd zdecydował się na wprowadzenie niezwykle

silnie zabezpieczonego systemu przesyłu danych, który jest obecnie testowany i zacznie działać pod koniec 2005 roku. Dlatego też będziemy mogli dokładnie odpowiedzieć na to pytanie dopiero pod koniec roku.

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego - w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Dotychczas nigdy nie zetknęliśmy się z tym problemem. Przyznajemy jednak, że w przeszłości może on wystąpić.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak
- Nie

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

Jednakże eksperci zapoznają się z ocenami wpływu i informacje z nich uzyskane wykorzystuje się do opracowywania dokumentów informacyjnych przeznaczonych do wykorzystania w ramach kontroli sprawowanej przez Senat.

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

Ponieważ Senat nigdy nie dyskutował na temat ocen wpływu, nie ma oficjalnego poglądu na ten temat. Dlatego też odpowiedzi udzielone w niniejszym kwestionariuszu odzwierciedlają poglądy urzędników Senatu zajmujących się kontrolą spraw europejskich.

Oceny wpływu są oczywiście jednymi z dokumentów wykorzystywanych w procesie kontroli, a zatem nie podlegają one żadnej szczególnej procedurze.

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

- **Tak**
- Nie

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandów wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

Uwzględnia się wszystkie wymienione dokumenty, lecz eksperci współpracujący z izbą powinni opracowywać niezależne opinie odzwierciedlające punkt widzenia parlamentu (tzn. w przypadku Senatu, kładące nacisk na skuteczność działania Unii z zachowaniem ścisłego podziału kompetencji między szczeblami unijnym i krajowym oraz uwzględniające perspektywę długofalową).

6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Wstępna ocena wpływu powinna zostać dokonana przed opracowaniem projektu aktu przez Komisję, lecz należy ją kontynuować również na kolejnych etapach.

7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Oceny wpływu powinny być korygowane w przypadku każdej propozycji wprowadzenia istotnej zmiany, bez względu na to, jaki organ ją zgłasza. Jeśli chodzi o to, kto powinien dokonać takiej korekty, sensownym rozwiązaniem mógłby być wyspecjalizowany organ, o którym mowa w pytaniu nr 9.

8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Tak. Przez Komisję lub przez wyspecjalizowany organ, jeśli taki zostanie utworzony.

9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Bet-*

ter Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?

Ten pomysł jest wart dokładnego rozważenia w oparciu o doświadczenia wspomnianych krajów.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

Czeski Senat nie wydał żadnego oficjalnego oświadczenia w sprawie porządku posiedzeń COSAC w 2006 roku. Z drugiej strony, są tematy, które warto byłoby przedyskutować na tym szczeblu – np. kontrola zgodności z zasadą pomocniczości, perspektywa finansowa, strategia lizbońska.

CZECHY – IZBA DEPUTOWANYCH

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

- 1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*
 - Tak
- 2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

Izba Deputowanych czeskiego parlamentu uważa obszar WPZiB/EPBiO za otwarty proces polityczny, odmienny od działalności w ramach pierwszego filaru. Dlatego też procedury kontroli są odmiennie. Sprawy dotyczące WPZiB/EPBiO nie podlegają kontroli na zasadzie badania poszczególnych propozycji, lecz kontroli rzeczowej. Parlament i jego wyspecjalizowane organy (Komisja do Spraw Europejskich, Komisja Spraw Zagranicznych) stale monitorują wszystkie działania związane z WPZiB/EPBiO w organach Rady Unii Europejskiej (COPS, CIVCOM, wyspecjalizowanych grupach roboczych). Następnie wybrane pozycje są omawiane przez wyspecjalizowane komisje w obecności przedstawicieli rządu.

W dziedzinie WPZiB/EPBiO Izba koncentruje się zwłaszcza na realizacji europejskiej strategii bezpieczeństwa oraz stosunkach UE z podmiotami trzecimi. Proces rozszerzenia podlega tej samej procedurze kontroli co sprawy związane z WPZiB/EPBiO.

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*

a) *wspólnych działań?*

Tak

b) *wspólnych stanowisk?*

Tak

c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*

Tak

Wszystkie działania Rady Unii Europejskiej, w tym wspólne działania, wspólne stanowiska i zalecenia dotyczące wspólnych strategii są stale monitorowane. Jeśli parlament lub jego wyspecjalizowany organ tak postanowi, projekt Rady podlega kontroli z udziałem rządu.

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

Nie

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Szість aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*

- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC). Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.*

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

- Nie

Izba stale monitoruje wszystkie działania związane z cywilnymi operacjami w ramach EPBiO.

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*

a) *w trybie przyspieszonym?*

- Nie

b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*

- Nie

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce.

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

- Nie

Procedury Rady Unii Europejskiej dotyczące cywilnych operacji EPBiO nie umożliwiają parlamentowi przeprowadzenia efektywnej dyskusji nad każdą sprawą. z tego powodu Izba stale monitoruje wszystkie działania związane z cywilnymi operacjami EPBiO. Kiedy Izba uzna to za konieczne, zadaje pytania właściwemu członkowi rządu na temat wybranej sprawy.

10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

- Tak

Dobry dostęp do dokumentów jest podstawowym warunkiem każdej efektywnej dyskusji, szczególnie w obszarze WPZiB/EPBiO. Obecny system klasyfikacji uniemożliwia deputowanym uzyskanie natychmiastowego dostępu do odpowiednich dokumentów Rady Unii Europejskiej.

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego - w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

- 11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Jak stwierdzono powyżej, czeska Izba Deputowanych stale monitoruje wszystkie działania (zarówno legislacyjne, jak i polityczne) w Radzie Unii Europejskiej i jej organach oraz jest zawsze gotowa do dyskusji nad wybraną sprawą. Zatem „porozumienie polityczne” w dziedzinie WPZiB/EPBiO nie stanowi problemu dla czeskiej Izby Deputowanych.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

- 1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

○ Tak

- 2) *Czy parlament obejmuje kontrolą opracowywane przez Komisję oceny wpływu w ramach standardowych procedur kontroli spraw unijnych (określonych w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC)? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje nad nimi kontrolę.*

Opracowywane przez Komisję oceny wpływu są z reguły sprawdzane w ramach oceny wpływu projektu aktu prawnego dokonywanej przez Komisję do Spraw Europejskich Izby Deputowanych czeskiego parlamentu. Stanowi to obowiązkową część procesu ustalania stanowiska komisji w sprawie projektu aktu prawnego.

- 3) *Czy parlament posiada specjalne środki do prowadzenia kontroli dotyczącej ocen wpływu? Jeśli tak, proszę wskazać, z jakich środków korzysta (np. czy kontrola ta wymaga dodatkowych środków finansowych? czy angażuje służby spoza komisji spraw europejskich? czy uczestniczą w niej eksperci spoza parlamentu?).*

Nie. Oceny wpływu są sprawdzane przez organ ekspercki Izby – Instytut Parlamentarny, który w niektórych przypadkach współpracuje z organami władzy wykonawczej i rzadko korzysta z ekspertyz opracowanych poza parlamentem.

- 4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

Opracowywane przez Komisję oceny wpływu powinny zawierać ocenę implikacji dla przepisów, które mają zostać wprowadzone przez państwa członkowskie. Projekty europejskich aktów prawnych powinny uwzględniać potrzebę ograniczenia do minimum zarówno finansowych, jak i administracyjnych obciążeń Unii, rządów poszczególnych państw, władz regionalnych i lokalnych, przedsiębiorców i obywateli oraz zachowania ich współmierności do zamierzonego celu (zgodnie z postulatem zawartym w „Protokole w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności” załączonym do Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy).

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

○ Tak

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandum wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

Zgodność z zasadą pomocniczości sprawdza się na podstawie wszystkich wyżej wymienionych dokumentów (tzn. memorandum wyjaśniającego Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum opracowanego przez czeski rząd, oceny wpływu opracowanej przez czeski rząd) oraz na podstawie ekspertyzy opracowanej przez ekspercki organ Izby – Instytut Parlamentarny.

6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Komisja powinna dokonywać oceny wpływu przed opracowaniem przez siebie projektu aktu prawnego!

7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Tak, w przypadku istotnych poprawek.

8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Tak, ocena wpływu powinna być procesem ciągłym, zmierzającym do uproszczenia unijnego prawodawstwa, co jest jednym z głównych celów nowej strategii lizbońskiej.

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Ocena wpływu powinna być dokonywana zarówno na poziomie unijnym, jak i narodowym. W przypadku utworzenia odpowiedniego organu, w jego pracach powinni uczestniczyć krajowi eksperci prawni. Lepszym rozwiązaniem jest utworzenie „sieci” ekspertów w dziedzinie prawa i w innych dziedzinach na poziomie unijnym i narodowym, współpracujących z właściwymi Dyrekcjami Generalnymi.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

Odstępstwa od zasady swobodnego przepływu pracowników, dotyczące „nowych państw członkowskich”.

DANIA

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- **Tak**
- Nie

2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

Odpowiedź:

1) z reguły **Komisja do Spraw Europejskich** duńskiego parlamentu bada projekty WPZiB/EPBiO zgodnie ze standardową procedurą. Jednakże jeśli chodzi o sprawy związane z WPZiB/EPBiO rząd ma obowiązek jedynie **informować** komisję. Wszystkie posiedzenia Rady (GAERC) są przedstawiane w Komisji Spraw Europejskich. Jednak rząd nie jest zobowiązany do przedstawienia propozycji negocjacyjnej przed podjęciem decyzji w Radzie, co ma miejsce w przypadku spraw zaliczanych do I (WE) lub III (WSiSW) filaru.

2) Również **Komisja Polityki Zagranicznej** na bieżąco prowadzi dyskusje nad sprawami związanymi z Unią Europejską. Rząd musi jak najszybciej oraz na bieżąco zasięgać opinii Komisji Polityki Zagranicznej w sprawach związanych z WPZiB/EPBiO. Jest to zgodne z duńską Konstytucją, która stanowi, że rząd zasięga opinii Komisji Polityki Zagranicznej przed podjęciem decyzji mającej duże znaczenie dla polityki zagranicznej.

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*

a) *wspólnych działań?*

- **Tak**

b) *wspólnych stanowisk?*

- **Tak**

c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*

- **Tak**

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

- **Tak**

- Nie

5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Odpowiedź:

Przed posiedzeniami Rady (GAERC) rząd zaznajamia Komisję do Spraw Europejskich z **kwestiami o dużym znaczeniu**. Chociaż rząd nie jest zobowiązany do przedstawienia wszystkich spraw będących przedmiotem porządku obrad, członkowie Komisji do Spraw Europejskich mogą zadawać pytania dotyczące każdej sprawy ujętej w porządku obrad, w tym wspólnych działań, wspólnych stanowisk, wspólnych strategii, konkluzji, decyzji Rady itp.

Przed każdym posiedzeniem Komisji do Spraw Europejskich, komisja otrzymuje od rządu noty informacyjne dotyczące wszystkich spraw będących przedmiotem porządku obrad Rady zgodnie ze standardową procedurą.

Należy również wspomnieć, że w kwietniu 2005 roku Komisja do Spraw Europejskich **opublikowała kompleksowy raport opisujący rozwój WPZiB** z historycznego oraz polityczno-prawnego punktu widzenia. Publikacja ta opisuje również wszystkie operacje w ramach EPBiO, wspólne strategie UE i niektóre ważniejsze wspólne stanowiska i wspólne działania. (Uwaga: raport jest jawny i można go zamówić w Centrum Informacji Europejskiej duńskiego parlamentu (tylko w języku duńskim)).

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

- **Tak**
- Nie

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

Odpowiedź:

Wszystkie operacje zostały przedstawione przez rząd w notach informacyjnych oraz ustnie na posiedzeniu Komisji do Spraw Europejskich w tygodniu poprzedzającym posiedzenie Rady, na którym wspólne działanie było przedmiotem obrad. Członkowie komisji zadali szereg pytań ministrowi spraw zagranicznych.

Wszystkie operacje EPBiO zostały opisane w wydanej niedawno publikacji na temat rozwoju WPZiB (zob. pytanie 5).

Należy zaznaczyć, że Dania nie może brać udziału w operacjach wojskowych, ponieważ nie uczestniczy we współpracy europejskiej związanej z obronnością.

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*

a) *w trybie przyspieszonym?*

- **Tak**

W tym zakresie można odnieść się do odpowiedzi na pytanie 7.

Sporadycznie Komisja do Spraw Europejskich organizuje konferencje lub publiczne przesłuchania dotyczące istotnych spraw europejskich dotyczących wspólnej strategii zagranicznej i bezpieczeństwa.

b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*

- **Tak**

Odpowiedź:

Wyłączenie Danii ze współpracy europejskiej związanej z obronnością było przedmiotem obrad plenarnych.

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce.

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

- Tak
- Nie

Odpowiedź:

Generalnie komisja uważa za rzecz bardzo ważną jak najszybsze uzyskiwanie wszelkiego rodzaju istotnych informacji na temat spraw europejskich, tak aby miała ona możliwość prawidłowego rozpatrzenia istotnych spraw. Od czasu do czasu komisja otrzymuje informacje na dość późnym etapie procesu, lecz dotyczy to wszystkich obszarów polityki, a nie konkretnie spraw związanych z WPZiB/EPBiO.

- 10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych” lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

- **Nie**

Odpowiedź:

Sekretariat ds. Unii Europejskiej nie odnotował żadnych uwag na ten temat ze strony członków Komisji do Spraw Europejskich.

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego - w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

- 11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Odpowiedź:

W tym zakresie można odnieść się do odpowiedzi na pytania 7 i 9.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

- 1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak

- **Nie**

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

- 4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

Opracowywane przez Komisję oceny wpływu – choć nie podlegają formalnej kontroli sprawowanej przez komisję, są wykorzystywane przez pracowników parlamentu.

Należy usprawnić organizację i prezentację ocen wpływu w celu zapewnienia lepszego do nich dostępu. W tym celu proponuje się utworzenie przez

Komisję Europejską publicznej bazy danych zawierającej wszystkie projekty objęte rocznym programem legislacyjnym i prac Komisji – z linkami do poszczególnych ocen wpływu oraz wszelkich innych istotnych informacji. Taki system powiązania poszczególnych ocen wpływu z rocznym programem legislacyjnym i prac Komisji umożliwi parlamentom narodowym rozpoczęcie badania zgodności projektów aktów prawnych z zasadą pomocniczości na wczesnym etapie.

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

- **Tak**
- Nie

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandów wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

W ramach ogólnej kontroli wszystkich projektów aktów prawnych – w szczególności projektów o „większym znaczeniu” – jak zostały one określone przez duński rząd – Komisja do Spraw Europejskich sprawdza, czy dany projekt spełnia kryteria pomocniczości i proporcjonalności. Do tego celu Komisja wykorzystuje memoranda wyjaśniające rządu – zwane memorandumami podstawowymi (które muszą zawierać dokonaną przez rząd ocenę zgodności z zasadą pomocniczości). Od stycznia 2005 r. duński rząd jest również zobowiązany do przesyłania do komisji szczegółowych „not w sprawie pomocniczości”, dotyczących wszystkich aktów prawnych o większym znaczeniu, najpóźniej w ciągu 14 dni od przyjęcia projektu przez Komisję.

Członkowie komisji mają również dostęp do wszystkich istotnych dokumentów instytucji Unii Europejskiej dotyczących postępu prac oraz do memorandumów wyjaśniających z brytyjskiej Izby Gmin i szwedzkiego Riksdagu.

6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Aby oceny wpływu były przydatne na wczesnym etapie kontroli aktów prawnych, powinny one być dokonywane przed wprowadzeniem projektu aktu prawnego do rocznego programu legislacyjnego i prac Komisji. Umożliwi to parlamentom narodowym rozpoczęcie procesu wstępnej kontroli na wczesnym etapie.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Komisja Europejska ma prawo inicjatywy w przypadku większości aktów prawnych i w związku z tym powinna odpowiadać za dokonanie oceny wpływu. Żądanie od Parlamentu Europejskiego i Rady dokonywania oceny wpływu wszystkich poprawek mogłoby mieć negatywny wpływ na przebieg procesu legislacyjnego, w związku z czym nie powinno być takiego wymogu, chyba że można by przeprowadzić ocenę bez opóźniania procesu legislacyjnego.

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Komisja Europejska powinna być zobowiązana do dokonania przeglądu istniejących aktów prawnych, aby zapewnić zgodność unijnych uregulowań prawnych z podstawowymi standardami dobrego rządzenia oraz zapewnienia by istniejące *acquis communautaire* było zgodne z zasadami pomocniczości i proporcjonalności.

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Duński parlament nie opublikował żadnej opinii dotyczącej tego projektu.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJAĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na

zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

- Po dokonaniu oceny stanu ratyfikacji Traktatu Konstytucyjnego Konferencja COSAC powinna rozważyć, czy i jakie działania można by podjąć, aby wzmocnić rolę COSAC w kontekście zasady pomocniczości w istniejących ramach prawnych.
- Można podjąć i poddać dyskusji ocenę procedury współdecyzji, ze szczególnym uwzględnieniem korzyści, jakie parlamenty narodowe mogą uzyskać dzięki „wczesnej kontroli” projektów aktów prawnych. Taka ocena powinna obejmować szczególnie wyzwania, przed którymi stoją parlamenty narodowe w przypadku przyjmowania aktów prawnych po pierwszym czytaniu oraz analizę korzystnych i niekorzystnych skutków, jakie może mieć dla kontroli parlamentarnej włączenie do niej komisji branżowych.
- COSAC powinna rozważyć zastosowanie postanowień Protokołu z Amsterdamu, dotyczących wzmocnionej kontroli w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, łącznie ze zwoływaniem konferencji na ten temat.

ESTONIA

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- **Tak**
- Nie

2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

Ustawa o Regulaminie Riigikogu ma zastosowanie również do kontroli dotyczącej projektów w zakresie WPZiB/EPBiO.

§ 18 punkt 3 ustawy stwierdza co następuje:

W sprawach dotyczących wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej Komisja do Spraw Unii Europejskiej i **Komisja Spraw Zagranicznych Riigikogu**, we współpracy z innymi komisjami stałymi, przygotowują opinię Riigikogu w sprawie projektu unijnego aktu prawnego a także dostarczają opinię dotyczącą innych spraw europejskich oraz sprawują nadzór nad działaniami rządu Republiki związanymi z wprowadzaniem w życie polityki Unii Europejskiej.

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*

a) *wspólnych działań?*

● **Tak**

○ Nie

b) *wspólnych stanowisk?*

● **Tak**

○ Nie

c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*

● **Tak**

○ Nie

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

● **Tak**

○ Nie

5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Regulamin Riigikogu stwierdza co następuje:

§ 152. Przedkładanie spraw europejskich w Riigikogu

(1) Aby umożliwić Riigikogu wyrażenie swojej opinii, rząd Republiki przedkłada Riigikogu następujące projekty unijnych aktów prawnych:

1) projekty aktów prawnych, których zakres zastosowania wymaga, zgodnie z Konstytucją Republiki Estońskiej, przyjęcia, zmiany lub uchylecia ustawy albo uchwały Riigikogu;

2) projekty aktów prawnych, których przyjęcie przyniosłoby istotny skutek ekonomiczny lub społeczny.

(2) Rząd Republiki z własnej inicjatywy lub na wniosek Komisji do Spraw Europejskich lub Komisji Spraw Zagranicznych, również przedstawia do zaopiniowania przez Riigikogu inne sprawy Unii Europejskiej o istotnym znaczeniu.

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bylej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszas);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?

- **Tak**
- Nie

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

Raz w miesiącu zwoływane są posiedzenia Komisji Obrony Narodowej Riigikogu z udziałem dowódcy sił zbrojnych. Komisja Obrony Narodowej i Komisja Spraw Zagranicznych odbywają zwykle wspólne posiedzenie, kiedy podejmowana jest dyskusja nad misjami międzynarodowymi z udziałem sił estońskich (zarówno struktur wojskowych, jak i cywilnych).

Posiedzenia Komisji Obrony Narodowej Riigikogu odbywają się regularnie przed posiedzeniami GAERC z udziałem ministra spraw zagranicznych. Jeśli porządek obrad GAERC obejmuje misje w ramach EPBiO, komisja debatuje nad nimi podobnie jak nad innymi sprawami będącymi przedmiotem porządku obrad GAERC. Komisja Spraw Zagranicznych otrzymuje również pisemną konkluzję na temat minionego posiedzenia GAERC z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*
a) w trybie przyspieszonym?

● **Tak**

○ Nie

b) w czasie wakacji parlamentarnych?

● **Tak**

○ Nie

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce.

Komisja Spraw Zagranicznych (podobnie jak każda inna komisja) odbywa regularne posiedzenia i dlatego nawet bardzo krótki termin nie ma znaczenia. Przewodniczący komisji Riigikogu zwołuje nadzwyczajne posiedzenie komisji z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej jednej trzeciej członków komisji.

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

● **Tak**

○ Nie

Proces decyzyjny w Riigikogu może w pilnych przypadkach przebiegać bardzo szybko.

10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

○ Tak

● **Nie**

W Riigikogu dotychczas nie miało to miejsca. (Uwaga: Estonia jest członkiem Unii Europejskiej dopiero od 1 maja 2004 r.).

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego – w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Współpraca między Komisją Spraw Zagranicznych a Ministerstwem Spraw Zagranicznych i Ministerstwem Obrony układa się bardzo dobrze. Oba ministerstwa informują komisję o późniejszych porozumieniach.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

○ Tak

● Nie

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

● Tak

○ Nie

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandumów wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

W ramach normalnego procesu kontroli na podstawie noty rządu.

6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Przed opracowaniem projektu.

7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Bet-*

ter Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?

Jeszcze nie

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

1. Doświadczenia w zakresie swobodnego przepływu siły roboczej po upływie 1,5 roku od rozszerzenia.
2. Swobodny przepływ usług w Unii Europejskiej.

FINLANDIA

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- **Tak**
- Nie

2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

W fińskim systemie kontrola w zakresie WPZiB/EPBiO należy do kompetencji Komisji Spraw Zagranicznych. Procedura jest taka sama jak w innych sprawach z udziałem Wielkiej Komisji.

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*

a) *wspólnych działań?*

- **Tak**
- Nie

b) *wspólnych stanowisk?*

- **Tak**
- Nie

c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*

- **Tak**
- Nie

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

- **Tak**
- Nie

5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Konstytucja daje właściwej komisji nieograniczone prawo żądania od rządu informacji o wszelkich sprawach związanych z UE oraz wydawania opinii, które są politycznie wiążące dla rządu. Rząd ma natomiast prawo przedkładania właściwej komisji parlamentarnej wszelkich spraw według swojego uznania. W praktyce wszystkie ważniejsze dokumenty dotyczące polityki są przedkładane przez rząd automatycznie.

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bylej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
 - *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);*
 - *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
 - *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).*
- Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.*

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

- **Tak**
- Nie

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

Komisja Spraw Zagranicznych badała je wszystkie przed posiedzeniami Rady, na których uzgadniano wspólne działania.

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*
a) *w trybie przyspieszonym?*

- **Tak**
- Nie

b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*

- **Tak**
- Nie

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce?

Ze wszystkimi deputowanymi można łatwo skontaktować się telefonicznie lub pocztą elektroniczną. W razie potrzeby można organizować dodatkowe posiedzenia komisji i w niektórych przypadkach korzystać z procedury pisemnej (zwłaszcza poza sesjami parlamentu).

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

- **Tak**
- Nie

W razie potrzeby istnieje możliwość podejmowania decyzji w krótkim czasie.

10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

○ Tak

● **Nie**

W fińskiej praktyce konstytucjonalnej rząd nie może odmawiać udzielenia informacji Eduskuncie, powołując się na klauzulę poufności. Komisja Spraw Zagranicznych i Wielka Komisja mogą, zgodnie z Konstytucją, nadać sprawie i dokumentom klauzulę poufności.

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego – w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Rząd jest zobowiązany do informowania Komisji Spraw Zagranicznych o przebiegu wszystkich ważniejszych spraw dotyczących WPZiB – niezależnie od samego instrumentu prawnego.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

● **Tak**

○ Nie

2) *Czy parlament obejmuje kontrolą opracowywane przez Komisję oceny wpływu w ramach standardowych procedur kontroli spraw unijnych (określonych w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC)? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje nad nimi kontrolę. Tak.*

3) *Czy parlament posiada specjalne środki do prowadzenia kontroli dotyczącej ocen wpływu? Jeśli tak, proszę wskazać, z jakich środków korzysta (np. czy kontrola ta wymaga dodatkowych środków finansowych? czy angażuje służby spoza komisji spraw europejskich? czy uczestniczą w niej eksperci spoza parlamentu?).*

W ramach kontroli dotyczącej projektów legislacyjnych komisje branżowe wysłuchują opinii ekspertów również na temat ocen wpływu.

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one wła-*

ściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)

Generalnie uważamy oceny wpływu za odpowiednie, lecz wymagamy również przedstawiania ocen wpływu przez ministerstwa, zwłaszcza z fińskiego punktu widzenia.

- 5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

● **Tak**

○ Nie

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandów wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

Na podstawie kilku z wyżej wymienionych dokumentów.

- 6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Ocena wpływu aktów prawnych powinna być procesem ciągłym.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Oceny wpływu powinny generalnie być obiektywne i wiarygodne dla wszystkich (być „instytucją”). Parlament Europejski i Rada powinny dokonywać swego rodzaju oceny wpływu przy opracowywaniu swoich poprawek. W szczególności Rada powinna dokładnie analizować różnice narodowe.

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Oceny wpływu powinny stanowić część zadań Komisji w zakresie badania procesu wprowadzania w życie aktów prawnych w poszczególnych państwach.

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal*

w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (*Better Regulation Task Force*) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?

Jeszcze nie.

FRANCJA – SENAT

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?

- Tak**
- Nie

2) Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).

System kontroli jest taki sam w obu przypadkach.

3) Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:

a) wspólnych działań?

- Tak**
- Nie

b) wspólnych stanowisk?

- Tak**
- Nie

c) zaleceń dotyczących wspólnych strategii?

- Tak
- Nie**

4) Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?

- Tak
- Nie**

5) Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, to w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bylej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC)*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?

- **Tak**
- Nie

7) Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?)

EUPM (projekt wspólnego działania)

EUPOL Kinszasa (projekt wspólnego działania)

Misja policyjna w Macedonii (projekt wspólnego działania)

10) Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:

a) w trybie przyspieszonym?

- Tak
- **Nie**

b) w czasie wakacji parlamentarnych?

- Tak
- **Nie**

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedze-

nia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce?

Standardowa procedura kontroli przewiduje również możliwość zastosowania trybu pilnego, stosowanego przez cały rok, niezależnie od przedmiotu badanego tekstu.

11) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

- **Tak**
- Nie

12) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

- Tak
- **Nie**

Niezbędne informacje można uzyskać w każdej chwili.

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego – w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

13) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Senat nie zajmuje się porozumieniami politycznymi. Wprawdzie ogranicza to zakres kontroli, ale nie ustanowiono żadnej szczególnej procedury.

II. BADANIE OCEN WPLYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- **Tak**
- Nie

2) *Czy parlament obejmuje kontrolą opracowywane przez Komisję oceny wpływu w ramach standardowych procedur kontroli spraw unijnych (określonych w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC)? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje nad nimi kontrolę.*

Oceny wpływu są badane w ramach kompleksowego procesu kontroli dotyczącego badanego dokumentu.

- 3) *Czy parlament posiada specjalne środki do prowadzenia kontroli dotyczącej ocen wpływu? Jeśli tak, proszę wskazać, z jakich środków korzysta (np. czy kontrola ta wymaga dodatkowych środków finansowych? czy angażuje służby spoza komisji spraw europejskich? czy uczestniczą w niej eksperci spoza parlamentu?).*

Nie.

- 4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

Analizy te są z założenia przydatne, ale ich treść ma często ograniczone znaczenie. Niezbędne jest przedstawianie w sposób bardziej dokładny:

- stosunku kosztów i korzyści w odniesieniu do danego środka,
- uzasadnienia dotyczącego zasady pomocniczości.

- 5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

● **Tak**

○ Nie

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandów wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

Kontrola nie jest systematyczna: dotyczy tylko tekstów uznanych za ważne. Opiera się ona na analizach prezentowanych przez Komisję.

- 6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Powinien to być proces ciągły. Na przykład, poprawki Parlamentu Europejskiego zmieniają niekiedy dość znacznie wpływ aktu prawnego.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Tak.

8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Powinno to być zadaniem Parlamentu Europejskiego oraz parlamentów narodowych.

9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Oceny wpływu powinny pozostać obowiązkiem Komisji, ponieważ są one podstawą dialogu, który powinien zaistnieć pomiędzy Komisją a rządami i parlamentami.

Ponadto, liczba organów administracyjnych jest co najmniej wystarczająca.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

- w jaki sposób należy przeprowadzać kontrolę przestrzegania zasady pomocniczości podczas tworzenia obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości?
- w jaki sposób należy angażować parlamenty narodowe w ocenę możliwości włączenia nowych państw członkowskich do obszaru Schengen?
- monitoring parlamentarny nad europejską polityką bezpieczeństwa i obrony oraz przyszłość Zgromadzenia Unii Zachodnioeuropejskiej.

FRANCJA – ZGROMADZENIE NARODOWE

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

- 1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*
Tak
- 2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

WPZiB i EPBiO są objęte tym samym mechanizmem kontroli parlamentarnej, przewidzianym art. 88-4 Konstytucji francuskiej.

Przekazywaniem projektów aktów prawnych w dziedzinie WPZiB i EPBiO zajmuje się bezpośrednio Ministerstwo Spraw Zagranicznych, natomiast SGCI, międzyresortowy organ koordynacji spraw europejskich, nie pośredniczy w tym procesie.

- 3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*
- a) *wspólnych działań?*
Tak
 - b) *wspólnych stanowisk?*
Tak
 - c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*
Tak
- 4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

W praktyce nie. Jednakże klauzula fakultatywna z art. 88-4 daje teoretycznie możliwość przekazania parlamentowi każdego innego projektu aktu (na przykład konkluzji i decyzji Rady Europejskiej) dotyczącego WPZiB i EPBiO. Parlament nie może jednak zmusić rządu do przedkładania mu projektów, które nie są objęte zakresem klauzuli obowiązkowej z art. 88-4 Konstytucji.

- 5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, to w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*
Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje

nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje.)

Delegacja ds. Unii Europejskiej może wybierać propozycje wedle własnego uznania, nie ma jednak upoważnienia do przyjmowania projektów uchwał dotyczących tekstów, które nie są przekazywane przez rząd zgodnie z art. 88-4 Konstytucji.

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bylej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC)*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

Tak

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

Zgromadzenie Narodowe zbadało całokształt tych operacji. W kilku przypadkach kontrola została przeprowadzona w trybie pilnym na wniosek rządu. Interwencja parlamentu miała wówczas miejsce niemal jednocześnie z posiedzeniem Rady.

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*

a) *w trybie przyspieszonym?*

Nie

b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*

Nie

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

Mimo bardzo licznych przypadków postępowania w trybie pilnym, rząd dokłada starań, aby parlament otrzymywał informacje możliwie jak najwcześniej.

- 10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

Nie

Kontrola parlamentarna sprawowana w obszarach WPZiB i EPBiO jest w istocie kontrolą polityczną a nie techniczną, co skłania do przyjęcia globalnego podejścia do poszczególnych krajów i części świata. W tym sensie klasyfikacja dokumentów Rady jako „zastrzeżonych” lub „poufnych” nie jest przeszkodą w sprawowaniu kontroli parlamentarnej.

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego – w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

- 11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Problem ten wystąpił. Wynika on z pośpiechu, który często charakteryzuje proces podejmowania decyzji w obszarze WPZiB i EPBiO.

Jednakże zakończenie procedury kontroli parlamentarnej przewidzianej w art. 88-4 Konstytucji nie stanowi dla parlamentu przeszkody w kontynuowaniu własnej kontroli z zastosowaniem innych środków, jakie uzna za niezbędne. Mogą to być, w szczególności, zapytania o aktualną sytuację kierowane do rządu, powoływanie misji rozpoznawczych oraz publikowanie raportu informacyjnego.

II. BADANIE OCEN WPLYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

- 1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu?*

Nie.

Choć oceny wpływu nie stanowią przedmiotu szczególnej kontroli parlamentarnej, są one brane pod uwagę podczas kompleksowej kontroli parlamentarnej projektu europejskiego aktu prawnego.

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

- 4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

Oceny wpływu Komisji są zróżnicowane pod względem jakości, zależnie od projektu europejskiego aktu. Na ogół są one bardzo rzeczowe w części dotyczącej środowiska.

Oceny mogłyby być dokładniejsze, zwłaszcza w odniesieniu do finansowych skutków propozycji Komisji, takich jak np. wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach obywateli Unii Europejskiej (COM(2004)0116 wersja ostateczna).

Są dziedziny, np. obszar wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, gdzie brak wiarygodnych statystyk ujemnie wpływa na rzeczowość oceny.

- 5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

Tak

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandumów wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

Kontrola parlamentarna przestrzegania zasady pomocniczości opiera się na ocenie politycznej, wykraczającej poza memoranda wyjaśniające i oceny wpływu opracowywane przez Komisję.

Ocena zgodności z zasadą pomocniczości może również być efektem przesłuchań przeprowadzonych przez parlamentarzystę-sprawozdawcę danego projektu aktu europejskiego.

- 6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Jak najwcześniej – z pewnością przed przyjęciem go przez Kolegium Komisarzy.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

W miarę możliwości, w przypadku istotnych zmian projektu europejskiego aktu prawnego, Komisja mogłaby opracowywać uproszczone oceny wpływu. Niemniej jednak, nie wydaje się ani pożądane, ani możliwe uzależnia-

nie prawa Rady i Parlamentu Europejskiego do wprowadzania poprawek od przedstawienia ocen wpływu.

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Tak, wspólnie przez Komisję i państwa członkowskie – w różnych terminach, zależnie od rozpatrywanych aktów prawnych. Raporty dotyczące wprowadzania w życie prawa wspólnotowego powinny być przedstawiane Radzie do oceny.

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Należy zachować ostrożność przy rozbudowie struktur, zwłaszcza że dyrekcje generalne Komisji Europejskiej posiadają doświadczenie niezbędne do wykonywania ocen wpływu.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

- Zwalczanie terroryzmu (szczególnie kontrola parlamentarna nad środkami związanymi z ograniczeniem wolności)
- Polityka imigracyjna.

NIEMCY – BUNDES RAT

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

Tak

Nie

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do działu II, dotyczącego ocen wpływu.)

Ustawa o współpracy między Federacją a krajami związkowymi w sprawach Unii Europejskiej (EUZBLG) nie dotyczy tych spraw.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

Tak

Nie

2) *Czy parlament obejmuje kontrolą opracowywane przez Komisję oceny wpływu w ramach standardowych procedur kontroli spraw unijnych (określonych w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC)? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje nad nimi kontrolę.*

Bundesrat bada oceny wpływu w ramach swoich standardowych procedur kontroli spraw europejskich.

3) *Czy parlament posiada specjalne środki do prowadzenia kontroli dotyczącej ocen wpływu? Jeśli tak, proszę wskazać, z jakich środków korzysta (np. czy kontrola ta wymaga dodatkowych środków finansowych? czy angażuje służby spoza komisji spraw europejskich? czy uczestniczą w niej eksperci spoza parlamentu?).*

Bundesrat nie ma specjalnych środków do badania ocen wpływu. Kontrola ta stanowi część standardowej procedury kontroli spraw europejskich.

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

Opinia Bundesratu dotycząca ocen wpływu jest następująca:

Bundesrat wyraża zadowolenie z powodu zamiaru podjęcia przez Komisję szerszych działań na rzecz deregulacji i poprawy jakości oceny wpływu aktualnych projektów aktów prawnych i nowego prawa unijnego, nie ograniczając tych działań do unijnych aktów prawnych, które obowiązują już od pewnego czasu.

Bundesrat podkreśla, że szczególną wagę należy przywiązywać przy dokonywaniu oceny wpływu do badania rozwiązań alternatywnych wobec nowych przepisów prawnych. W kontekście ocen wpływu należy zastanowić się, czy możliwe byłoby osiągnięcie celu danego projektu unijnego aktu prawnego, jednocześnie unikając obciążenia lub ograniczając obciążenie administracji i przedsiębiorców, oraz czy możliwe byłoby całkowite lub częściowe wyeliminowanie istniejących uciążliwych przepisów unijnych w powiązaniu z wprowadzeniem nowych projektów aktów prawnych.

Bundesrat jest zdania, że skuteczna ocena wpływu ma również duże znaczenie dla przewidzianego w Traktacie Konstytucyjnym „systemu wczesnego ostrzegania związanego z zasadą pomocniczości”. Informacje uzyskiwane z UE o zaletach i wadach spodziewanych aktów prawnych mogą być pomocne przy prowadzonej przez parlamenty narodowe kontroli zgodności z zasadami pomocniczości i proporcjonalności.

Dlatego też istnieje potrzeba uwzględniania w ocenie wpływu skutków ekonomicznych, ekologicznych i społecznych, udzielając jednocześnie informacji o merytorycznych aspektach aktów prawnych, rozwiązań alternatywnych dla aktów prawnych oraz oczekiwanych efektów, jak również bezpośrednich i pośrednich obciążeń finansowych i innych obciążeń sektora publicznego grupy lub grup, których przedmiotowe przepisy dotyczą. Analiza nakładów i efektów w ujęciu długoterminowym powinna stanowić podstawę porównania spodziewanych zalet i wad projektu unijnego aktu prawnego.

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

● **Tak**

○ Nie

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandum wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

Bundesrat sprawdza, czy propozycje Komisji są zgodne z zasadami pomocniczości i proporcjonalności; opiera się przy tym na przeprowadzonych przez landy własnych badaniach oraz na memorandum wyjaśniającym Komisji zawartym w propozycji.

- 6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

W opinii Bundesratu ocenę wpływu należy podejmować na bardzo wczesnym etapie unijnej procedury legislacyjnej. Bundesrat wymaga udziału landów na tym wczesnym etapie.

Bundesrat uważa, że ocena wpływu dokonywana na niższym szczeblu w poszczególnych państwach po wprowadzeniu unijnego aktu prawnego w życie ma mniejsze znaczenie, ponieważ narodowe organy prawodawcze często mają małe możliwości oddziaływania przy wprowadzaniu w życie unijnego prawa. Oceny wpływu w powiązaniu z europejskimi instrumentami prawnymi są czynnikiem decydującym.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

– jeszcze nie podjęto decyzji –

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Bundesrat popiera skierowany przez Komisję do państw członkowskich wniosek o przeprowadzanie własnych ocen wpływu przy wprowadzaniu w życie unijnych instrumentów prawnych.

Zob. również odpowiedź na pytanie 6.

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Bundesrat ma z zasady dość wstrzemięźliwe podejście do tworzenia nowych organów i instytucji.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

Nie przewidujemy przedstawienia żadnych propozycji.

NIEMCY – BUNDESTAG

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- **Tak, zależnie od jej przedmiotu**
- Nie

2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

Dokumenty Unii Europejskiej dotyczące WPZiB i EPBiO nie są **formalnie** kierowane do Bundestagu w ten sam sposób, jak dokumenty dotyczące pierwszego filaru. Rząd przekazuje jednak wszystkie dokumenty do Bundestagu. Decyzja o wyborze spraw do rozpatrzenia należy do Bundestagu i jego komisji. Nie oczekuje się wydawania przez Bundestag stanowisk lub opinii w odniesieniu do środków WPZiB i EPBiO, jak to się dzieje w przypadku spraw należących do pierwszego filaru.

Ponadto komisje Bundestagu, na przykład Komisja do Spraw Unii Europejskiej, mają inne sposoby gromadzenia informacji o tych sprawach. Komisja

do Spraw Unii Europejskiej zaprasza przedstawiciele instytucji unijnych i innych ekspertów do przedstawienia tych zagadnień.

Również Komisja Spraw Zagranicznych i Komisja Obrony zajmują się wspomnianymi sprawami.

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*

a) *wspólnych działań?*

● **Tak, sporadycznie, zależnie od sprawy**

○ Nie

b) *wspólnych stanowisk?*

● **Tak, sporadycznie, zależnie od sprawy**

○ Nie

c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*

● **Tak, sporadycznie, zależnie od sprawy**

○ Nie

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

● **Tak**

○ Nie

5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Zgodnie z ustawą o współpracy między rządem federalnym a niemieckim Bundestagiem w sprawach dotyczących Unii Europejskiej z dnia 12 marca 1993 roku, każda propozycja dotycząca rozporządzeń i dyrektyw Rady Unii Europejskiej, przedłożona przez Sekretariat Generalny Rady, podobnie jak propozycje dotyczące decyzji i uchwał Rady, są niezwłocznie przekazywane do Bundestagu.

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bylej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*

- misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);
- misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);
- zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);
- misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?

- **Tak**
- Nie

7) Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).

Misja policyjna Unii Europejskiej w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima) była przedmiotem decyzji Bundestagu.

8) Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:

a) w trybie przyspieszonym?

- Tak
- **Nie**

b) w czasie wakacji parlamentarnych?

- Tak
- **Nie**

9) Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?

- Tak
- **Nie zawsze**

10) Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?

- **Tak**
- Nie

Dokumenty klasyfikowane jako „zastrzeżonych” lub „poufnych” nie są przekazywane do Bundestagu przez rząd federalny w żaden ze sposobów opisanych powyżej. Zatem taka klasyfikacja utrudnia badanie przez Bundestag misji EPBiO.

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji in-

strumentu prawnego - w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Niemiecki Bundestag ma zawsze prawo żądać pełnej informacji od rządu federalnego na każdy temat.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

○ Tak

● **Zazwyczaj nie**

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

W obecnej sytuacji oceny wpływu opracowane przez Komisję nie są formalnie przekazywane do Bundestagu i jej komisji.

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

○ Tak

● **Nie systematycznie**

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandów wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Oceny wpływu dotyczące aktów prawnych powinny być dokonywane zarówno przed opracowaniem projektów aktów prawnych, jak i na bieżąco. Jednak, jeśli chodzi o ten aspekt, grupy parlamentarne Bundestagu nie zajęły jeszcze stanowiska politycznego.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Nie ma jeszcze decyzji politycznej w tej sprawie.

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Nie ma jeszcze decyzji politycznej w tej sprawie.

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Nie ma jeszcze decyzji politycznej w tej sprawie.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku. Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

Ze względu na zmiany polityczne mające ostatnio miejsce w Niemczech trudno przewidzieć, jakie będą konkretne problemy i priorytety niemieckiego Bundestagu w roku 2006. Natomiast problemami natury ogólnej są kontrola budżetu Unii sprawowana przez parlamenty narodowe, rola parlamentów narodowych w WPZiB i EPBiO oraz współpraca parlamentów narodowych w sprawie przestrzegania zasady pomocniczości.

GRECJA

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- Tak, z zasady.
- Nie

2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

Wszystkie z tych spraw można poddawać kontroli zgodnie z tymi samymi procedurami, które dotyczą spraw europejskich. W tym przypadku właściwymi komisjami są przeważnie Komisja Obrony Narodowej i Spraw Zagranicznych oraz Komisja do Spraw Unii Europejskiej. W praktyce Komisja do Spraw Unii Europejskiej nie zajmowała się dotychczas bezpośrednio żadną sprawą dotyczącą WPZiB/EPBiO, poza kwestiami natury instytucjonalnej związanymi z przyszłym kształtowaniem polityki obrony i bezpieczeństwa lub kontrolą parlamentarną nad WPZiB/EPBiO w ramach dyskusji prowadzonych podczas obrad Konwentu Europejskiego oraz Konferencji Międzyrządowej (IGC).

Komisja Obrony Narodowej i Spraw Zagranicznych dość często zaprasza właściwych ministrów na posiedzenia dotyczące spraw należących do ich kompetencji i spraw bieżących, zgodnie z art. 41a, który reguluje kwestie kontroli na szczeblu komisji, w szczególności przesłuchań ministrów i innych urzędników państwowych.

Komisje otrzymują również informacje z Ministerstwa Spraw Zagranicznych w postaci memorandumów.

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*

a) *wspólnych działań?*

- Tak
- Nie

b) *wspólnych stanowisk?*

- Tak
- Nie

c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*

- Tak
- Nie

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

- Tak
- Nie

Nasze komisje mają prawo badać wszystkie propozycje o charakterze regulacyjnym przedstawione przez rząd.

5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Zob. powyżej. Obecnie nie istnieje formalne porozumienie z rządem.

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

- Tak
- Nie

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*
 a) *w trybie przyspieszonym?*

● **Tak**

○ Nie

b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*

● **Tak**

○ Nie

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce.

Nie ma przepisu, który wykluczałby funkcjonowanie komisji w czasie wakacji parlamentarnych. Ponadto z naszej praktyki wynika, że posiedzenia komisji nie odbywają się regularnie i mogą być zwoływane w dowolnym czasie, nawet w krótkim terminie, jeśli wystąpi taka potrzeba.

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

○ Tak

○ Nie

Generalnie tak. Jednakże porządki obrad Rady nie zawsze są dostępne na czas i musimy polegać na informacjach rządu.

10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych” lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

○ Tak

Niekoniecznie. Zależy to od stopnia współpracy między rządem a parlamentem.

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego – w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak
- Nie

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

- Tak
- Nie

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandów wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby*

przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?

WĘGRY

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- Tak
- Nie**

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do działu II, dotyczącego ocen wpływu.)

II. BADANIE OCEN WPLYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak
- Nie**

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

Czasem mogą one stanowić pomoc w sprawowaniu kontroli.

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

- Tak, sporadycznie, w ramach zwykłej procedury kontroli.**
- Nie

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandum wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

Każdy z powyższych dokumentów może być przydatny przy dokonywaniu oceny według kryteriów pomocniczości i proporcjonalności.

- 6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Przed opracowaniem projektu aktu prawnego.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Tak, powinno to być zadanie Komisji.

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Nie

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

Traktat Konstytucyjny

Swobodny przepływ osób w Unii Europejskiej

Swoboda świadczenia usług w Unii Europejskiej

IRLANDIA – IZBY OIREACHTAS

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- Tak
- Nie

TAK

2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

NIE: Oireachtas zajmuje się takimi środkami zgodnie z przyjętym protokołem. Rząd przekazuje przewodniczącemu (i tylko przewodniczącemu) Podkomisji Kontroli Spraw Europejskich standardową notę informacyjną przed uchwaleniem środków w zakresie WPZiB. (Na tym etapie proponowane środki mają charakter poufny zgodnie z rozporządzeniem (WE) 1049/2001). Przewodniczący komisji może, jeśli uzna to za stosowne, włączyć w rozpatrywanie sprawy inne podmioty.

Po przyjęciu danego środka, kiedy nie jest on już klasyfikowany jako poufny, właściwy minister przedkłada tekst środka w Oireachtas w zwykłym trybie do kontroli parlamentarnej. Na tym etapie projekty są badane przez Podkomisję Kontroli Spraw Europejskich i Wspólną Komisję Spraw Zagranicznych.

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*

a) *wspólnych działań?*

- **Tak**
- Nie

b) *wspólnych stanowisk?*

- **Tak**
- Nie

c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*

- Tak
- **Nie**

(Komisja może rozważyć objęcie tych dokumentów kontrolą w przyszłości)

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

- **Tak** (decyzje Rady)
- Nie

5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Wszystkie propozycje w tym zakresie.

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bylej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasza);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

- **Tak**
- Nie

Kontrola w tym zakresie jest również prowadzona w kontekście posiedzeń Wspólnej Komisji do Spraw Unii Europejskiej z udziałem ministra spraw zagranicznych przed każdym posiedzeniem Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych.

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

Większość wymienionych misji została poddana kontroli przed odpowiednim posiedzeniem Rady zgodnie z procedurami Oireachtas dotyczącymi posługiwania się dokumentami poufnymi, o których mowa powyżej.

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*
a) *w trybie przyspieszonym?*

- Tak
- Nie**

b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*

- Tak
- Nie**

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce.

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

- Tak
- Nie

Dotychczas w Oireachtas nie wystąpiły trudności.

10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych” lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

- Tak
- Nie**

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego - w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Sprawy te są badane indywidualnie. Często dotyczy to załączników do środków o charakterze sankcji.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- **Tak**
- Nie

2) *Czy parlament obejmuje kontrolą opracowywane przez Komisję oceny wpływu w ramach standardowych procedur kontroli spraw unijnych (określonych w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC)? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje nad nimi kontrolę.*

Tak

3) *Czy parlament posiada specjalne środki do prowadzenia kontroli dotyczącej ocen wpływu? Jeśli tak, proszę wskazać, z jakich środków korzysta (np. czy kontrola ta wymaga dodatkowych środków finansowych? czy angażuje służby spoza komisji spraw europejskich? czy uczestniczą w niej eksperci spoza parlamentu?).*

Nie (podobnie jak w pytaniu 2 podlegają one kontroli w ramach naszych standardowych procedur kontroli).

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

W trakcie kontroli zauważono, że z reguły koncentrują się one na konsultacjach z ograniczoną liczbą organizacji.

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

- **Tak**
- Nie

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandów wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

Osiąga się to poprzez analizę: samego projektu Komisji, opinii prawnych oraz opinii resortu odpowiedzialnego za projekt.

6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego?)*

po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)

Komisja powinna dokonywać oceny wpływu głównie przed opracowaniem projektu, lecz również na bieżąco.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Tak, w przypadku istotnych poprawek.

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Tak. Powinien istnieć zaplanowany, stanowiący część procedury etap oceny istotnych projektów aktów prawnych po wprowadzeniu ich w życie.

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Przed wyrażeniem swojego zdania chcielibyśmy dowiedzieć się więcej o tych dwóch istniejących organach i poznać opinie innych parlamentów.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

Najlepiej byłoby wskazać je w terminie bliższym daty październikowego posiedzenia plenarnego (lecz oczywiście przed nim), aby propozycje były rzeczywiście aktualne i odpowiednie. Możliwe jednak, że Wspólna Komisja Oireachtas zechce zgłosić m.in. propozycje dotyczące promowania debaty nad sprawami europejskimi na posiedzeniach plenarnych parlamentów narodowych.

WŁOCHY – SENAT

Kontrola prowadzona w parlamentach narodowych w zakresie WPZiB i EPBiO

W parlamencie włoskim kontrola spraw dotyczących WPZiB i EPBiO odbywa się za pomocą ustaw i rozporządzeń wynikających z członkostwa Włoch w Unii Europejskiej. Przyjęta ostatnio ustawa nr 11 z dnia 4 lutego 2005 r., stanowi, że projekty wspólnotowych i unijnych aktów prawnych są przekazywane do izb parlamentu z przeznaczeniem dla właściwych organów parlamentarnych przez przewodniczącego Rady Ministrów lub ministra ds. polityki wspólnotowej, którzy wskazują także przewidywany termin ich rozpatrzenia lub przyjęcia. Podstawową zmianą w stosunku do poprzednich przepisów jest wyraźna wzmianka na temat projektów unijnych aktów prawnych.

Ponadto, komisje spraw zagranicznych i obrony Senatu i Izby Deputowanych, w ramach ogólnych uprawnień kontrolnych nad działalnością rządu, dyskutują kwestie polityki zagranicznej i obronności, również pod kątem członkostwa Republiki Włoskiej w Unii Europejskiej, na posiedzeniach specjalnych, zwoływanych w przypadku pilnych spraw bieżących lub spraw będących przedmiotem szczególnego zainteresowania. Działania te umożliwia przewidziana Regulaminem procedura „komunikatów rządu”, które są obecnie przedmiotem debaty. Ten sam mechanizm „komunikatów rządu” jest stosowany w przypadku rozpatrywania tych samych kwestii na posiedzeniu plenarnym.

Jeśli chodzi o operacje cywilne w ramach WPZiB, izby przeprowadzają kontrolę w fazie ustawowego zatwierdzania kosztów przewidzianych na realizację tych misji.

Badanie ocen wpływu opracowywanych przez Komisję Europejską

Ocena wpływu prawodawstwa została wprowadzona we Włoszech ustawą nr 50 z dnia 8 marca 1999 roku, której art. 5 stanowi, że tytułem eksperymentu, sporządzane będą oceny w zakresie organizacji administracji publicznej, działalności obywateli i przedsiębiorstw w związku z projektami ustaw przyjętymi przez rząd oraz rozporządzeniami ministerialnymi i międzyresortowymi. Ponadto art. 2

ust. 1 lit. f ustawy nr 229 z dnia 29 lipca 2003 roku upoważnia rząd do przyjęcia przepisów służących weryfikacji wpływu prawodawstwa za pomocą skutecznych instrumentów informacyjnych oraz poprzez zaangażowanie osób i grup interesów.

Parlament jest w trakcie rozpatrywania projektu ustawy dotyczącej uproszczenia i reorganizacji prawodawstwa za rok 2005, której art. 15 określa ocenę wpływu prawodawstwa jako oszacowanie *ex ante* jego hipotetycznych efektów, wpływających na działania obywateli i przedsiębiorstw oraz na strukturę organizacyjną i funkcjonowanie administracji publicznej poprzez porównywanie opcji alternatywnych. Ta sama ustawa określa również weryfikację oceny wpływu prawodawstwa (*ex post*) jako oszacowanie, również okresowe, stanu realizacji założonych celów oraz jako szacunek kosztów i skutków tej legislacji dla działań obywateli, przedsiębiorstw, dla organizacji i funkcjonowania administracji publicznej.

Badanie propozycji legislacyjnych Komisji Europejskiej przez parlament włoski w fazie formowania się prawa wspólnotowego koncentruje się również na kwestii wpływu prawodawstwa europejskiego. W tym kontekście szczególnie ważne są „mapy drogowe” wskazane w programie legislacyjnym i prac na rok 2005, które zawierają przydatne informacje na temat oceny wpływu – która musi zostać opracowana w fazie początkowej oraz w fazie późniejszej – dla każdej propozycji zawartej w załączniku do programu.

WŁOCHY – IZBA DEPUTOWANYCH

Odpowiedź na pytania zawarte w kwestionariuszu COSAC

Izba Deputowanych starannie bada wszystkie inicjatywy i projekty aktów prawnych Unii Europejskiej dotyczące wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz polityki obronnej.

Procedury stosowane w ramach kontroli dotyczącej tych obszarów są takie same, jak te, które obowiązują w przypadku ogólnej kontroli parlamentarnej (opisane w dokumencie przesłanym przez nas do opracowania trzeciego półrocznego raportu Sekretariatu COSAC).

Źródłami prawa regulującymi prace parlamentu dotyczące prowadzenia kontroli spraw europejskich i wprowadzania prawa wspólnotowego do prawa krajowego porządku prawnego są **ustawa nr 11 z dnia 4 lutego 2005 r.** (ustanawiająca ogólne przepisy dotyczące udziału Włoch w procesie decyzyjnym UE i procedur związanych z wypełnianiem zobowiązań Wspólnoty) oraz **Regulamin parlamentu**.

W Izbie Deputowanych Komisja Polityk Unii Europejskiej odpowiada za całość kształtu kontroli w zakresie spraw europejskich (w tzw. „fazie wstępującej”) oraz za transpozycję unijnych aktów prawnych do prawa włoskiego (w tzw. „fazie zstępującej”). Komisja ta pełni rolę „filtra”, wyrażając opinie o projektach i dokumentach

dotyczących wdrażania prawa wspólnotowego oraz innych projektów aktów prawnych pod kątem ich zgodności z prawem wspólnotowym. Nie ma to wpływu na uprawnienia wszystkich pozostałych komisji w zakresie badania projektów aktów prawnych dotyczących transpozycji i wdrażania prawa wspólnotowego w zakresie ich właściwości.

Ustawa nr 11/2005 wprowadziła mechanizm „**zastrzeżenia parlamentarnego**”, w ramach którego w przypadku podjęcia przez parlament kontroli projektów unijnych aktów prawnych lub innych aktów prawnych przesłanych przez rząd, ten ostatni może przystąpić do wykonywania swoich funkcji związanych ze stanowieniem prawa, opracowując projekty unijnych aktów prawnych, dopiero po zakończeniu kontroli przez parlament lub jeśli w ciągu 20 dni izby nie wyraziły swojej opinii. Ten termin biegnie od dnia, w którym rząd poinformował parlament o zgłoszeniu zastrzeżenia parlamentarnego w Radzie Ministrów UE. Rząd może również zgłaszać zastrzeżenia dotyczące projektów aktów prawnych i przepisów o szczególnym znaczeniu politycznym, ekonomicznym lub społecznym. Nowy system nie został jeszcze zastosowany.

Jeśli chodzi o trwające operacje w obszarze **wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony** (WPBiO), działania kontrolne i decyzje polityczne Izby Deputowanych opierają się również na zaleceniach przedstawianych izbie przez włoski rząd.

Oceny wpływu opracowane przez Komisję Europejską są uwzględniane w ramach ogólnej kontroli spraw europejskich.

ŁOTWA

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO).

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- **Tak**
- **Nie**

Jednak zajmuje się tylko sprawami oznaczonymi jako punkty B porządku obrad Rady. Sprawy dotyczące WPZiB i EPBiO rzadko są punktami B.

2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

Tak, standardowe procedury kontroli spraw europejskich obowiązują również przy badaniu projektów w zakresie WPZiB/EPBiO.

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*

a) *wspólnych działań?*

- **Tak**
- Nie

b) *wspólnych stanowisk?*

- **Tak**
- Nie

c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*

- **Tak**
- Nie

Wyżej wymienione propozycje są rozpatrywane z punktu widzenia stanowisk rządu tylko przed przekazaniem ich na posiedzenia Rady Ministrów. W ramach bieżących procedur kontroli rząd powinien uzgodnić stanowiska dotyczące wszystkich punktów B będących przedmiotem obrad Rady.

Ponieważ powyższe propozycje rzadko są punktami B porządku obrad Rady Ministrów, nie są one zbyt często dyskutowane na forum Komisji do Spraw Europejskich.

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

- **Tak**
- Nie

Tylko wówczas, gdy propozycje te są omawiane na posiedzeniach Rady Ministrów (oznaczone jako punkty B).

5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Propozycje są oceniane tylko wówczas, gdy są one omawiane na posiedzeniach Rady Ministrów (punkty B).

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bylej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

- Tak
- Nie

Komisji do Spraw Europejskich przedstawia się tylko zwięzłe noty informacyjne sporządzone przez właściwe ministerstwo.

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*

a) *w trybie przyspieszonym?*

- Tak
- Nie

b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*

- Tak
- Nie

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce.

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

- Tak
- Nie

Ponieważ Łotwa nie posiada szczególnej procedury kontroli parlamentarnej cywilnych operacji związanych z EPBiO i operacje te nie są dyskutowane na posiedzeniach Komisji do Spraw Europejskich (choć mogą być wydawane noty informacyjne), nie ma możliwości ustalenia, czy ilość czasu przewidzianego na kontrolę parlamentarną w procedurach Rady jest odpowiednia.

- 10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych” lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*
- Tak
 - **Nie**

Decyzja o nadaniu klauzuli poufności stanowisku rządu w sprawie danego unijnego aktu prawnego oraz wymogu posiadania przez parlamentarzystów specjalnego uprawnienia do zapoznania się z nim należy do rządu. Wystąpienie wymogu posiadania takiego uprawnienia mogłoby utrudnić kontrolę parlamentarną, ponieważ członkowie Komisji do Spraw Europejskich nie zdołali go dotychczas uzyskać. Aktualnie została uruchomiona procedura mająca na celu zapewnienie szczególnego dostępu do poufnych akt (dla członków Komisji do Spraw Europejskich oraz dla członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w tej komisji).

Jednakże poufność dokumentów związanych z misjami w ramach EPBiO nie stanowi obecnie problemu, ponieważ misje EPBiO nie są oceniane przez komisję na Łotwie.

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego - w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

- 11) *Czy parlament zetknął się z tym problemem? Jeśli tak, jakie obowiązują w tym zakresie procedury lub praktyki?*

Łotewski parlament nie miał dotychczas do czynienia z tego rodzaju problemami.

II. BADANIE OCEN WPLYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

- 1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak
- **Nie**

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

- 4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

Tak, opracowane przez Komisję oceny wpływu stanowią praktyczną pomoc, zwłaszcza dla komisji branżowych naszego parlamentu, które dopiero zaczynają włączać się do dyskusji nad sprawami europejskimi.

Wszystkie oceny wpływu, z którymi dotychczas zapoznawaliśmy się były odpowiednie. Głównym problemem jest brak ocen wpływu w przypadku wielu unijnych aktów prawnych. Komisja w nowym składzie słusznie uczyniła wydawanie ocen wpływu do wszystkich unijnych aktów prawnych jednym ze swoich obecnych priorytetów. Musimy dążyć do realizacji tego priorytetu.

- 5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*
- Tak
 - Nie

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandów wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

Obecnie przy badaniu unijnego aktu prawnego na posiedzeniach Komisji do Spraw Europejskich sprawdza się tylko podstawę prawną. Komisja do Spraw Europejskich ma świadomość, że zasada pomocniczości obejmuje nie tylko samą zasadę prawną. Obecnie pracujemy nad stworzeniem mechanizmu uwzględniającego tę zasadę.

- 6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Oceny wpływu nowego aktu prawnego nie powinno się podejmować przed zgłoszeniem ostatecznej wersji danego aktu prawnego, żeby nie wykonywać niepotrzebnej i czasochłonnej pracy – to znaczy pracy nad częściami aktu prawnego, które być może nie pojawiają się w jego ostatecznej formie. Uważamy, że ocena wpływu powinna zostać dokonana po opracowaniu projektu – kiedy akt prawny skryształizował się w proponowanej ostatecznej formie – i przed przyjęciem go przez Kolegium.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

W teorii korekta ocen wpływu stosownie do poprawek do projektów Komisji byłaby najodpowiedniejszą procedurą. Jednakże proces decyzyjny UE powinien odpowiadać potrzebom praktycznym, a zatem nie może być nazbyt skomplikowany. Doraźną analizę należy przeprowadzać w każdym przypadku indywidualnie, zależnie od sytuacji.

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Ocena wpływu wszystkich unijnych aktów prawnych po wprowadzeniu ich w życie wymagałaby zbyt wielkich środków. Dlatego należy analizować tylko szczególne lub „wrażliwe” obszary. Powinna zajmować się tym Komisja wraz z rządami państw członkowskich. Udział parlamentów zależałby od systemu konstytucyjnego poszczególnych państw członkowskich.

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Musielibyśmy uzyskać bardziej szczegółową propozycję, aby móc sformułować opinię. Z zasady należy unikać tworzenia nowych organów.

LITWA

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

- 1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- Tak
- Nie

- 2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

W litewskim systemie kontroli parlamentarnej spraw europejskich kwestie WPZiB/EPBiO należą do kompetencji Komisji Spraw Zagranicznych Seimasu Republiki Litewskiej. Do kwestii WPZiB/EPBiO mają zastosowanie standardowe procedury kontroli określone w rozdziale 3.15 trzeciego raportu półrocznego COSAC. Główna różnica polega na tym, że komisją właściwą jest KSZ, a nie Komisja do Spraw Europejskich (KSE).

KSZ i KSE są dwiema komisjami Seimasu, które posiadają szczególne uprawnienie do działania w imieniu Seimasu w sprawach Unii Europejskiej. Uprawnienie to zostało wprowadzone ustawą konstytucyjną w sprawie członkostwa Republiki Litewskiej w Unii Europejskiej z dnia 13 lipca 2004 r.

KSZ:

– określa poziom ważności projektów legislacyjnych w zakresie WPZiB/EPBiO (zob. odpowiedź na pytanie 5) opracowywanych przez instytucje unijne. Określa również priorytety dla dokumentów nielegislacyjnych. Stanowiska narodowe dotyczące projektów w zakresie WPZiB/EPBiO, które zostały określone jako „bardzo istotne lub istotne”, są przesyłane przez rząd za pośrednictwem komputerowej bazy danych LINESIS do Seimasu i następnie przekazywane do KSZ.

– przekazuje rządowi opinię w imieniu Seimasu lub przedstawia konkluzję komisji dotyczącą:

- propozycji przyjęcia unijnych aktów prawnych i innych dokumentów UE dotyczących WPZiB/EPBiO.
- niektórych aspektów stosunków zewnętrznych Unii Europejskiej dotyczących handlu zewnętrznego i współpracy ze Światową Organizacją Handlu.
- w ramach swoich kompetencji KSZ może przedstawiać Seimasowi konkluzje dotyczące zgodności propozycji przyjęcia unijnych aktów prawnych z zasadą pomocniczości.

– rozpatruje narodowe stanowiska przedstawione przez ministra spraw zagranicznych, ministra obrony oraz – w odpowiednich przypadkach – ministra spraw wewnętrznych (zwalczanie terroryzmu, migracja, azyl, granice zewnętrzne), przed odpowiednimi posiedzeniami Rady. Minister ma obowiązek składać komisji ustne i pisemne sprawozdania z tych posiedzeń.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Seimasu, jeżeli istnieje potrzeba obie komisje mogą organizować wspólne posiedzenia. Wspecjalizowana komisja, po otrzymaniu odpowiedniego dokumentu UE w zakresie swojej właściwości, przyjmuje konkluzje i przekazuje je do rozpatrzenia przez Komisję Spraw Zagranicznych.

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*

a) *wspólnych działań?*

- **Tak**
- Nie

b) *wspólnych stanowisk?*

- **Tak**
- Nie

c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*

- **Tak**
- Nie

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

- **Tak**
- Nie

5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Zgodnie z procedurą, rząd dokonuje przeglądu wszystkich dokumentów opracowywanych przez instytucje unijne. Wszystkie „bardzo istotne” i „istotne” dokumenty dotyczące WPZiB/EPBiO są przesyłane przez rząd do Seimasu i następnie kierowane do rozpatrzenia przez Komisję Spraw Zagranicznych.

Lista priorytetowych dokumentów wymagających rozpatrzenia przez Seimas została opracowana na podstawie rocznego programu legislacyjnego i prac Komisji. Lista priorytetów została zatwierdzona wspólnie konkluzją Komisji do Spraw Unii Europejskiej i Komisji Spraw Zagranicznych w dniu 9 marca 2005 roku.

Jeśli dany dokument nie został przewidziany w rocznym programie legislacyjnym i prac Komisji oraz nie określono jego poziomu ważności, Komisja

Spraw Zagranicznych może określić poziom ważności takiego dokumentu. W przeciwnym razie poziom ważności dokumentu sugeruje instytucja odpowiedzialna za analizę dokumentu i przygotowanie narodowego stanowiska.

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

- Tak
- **Nie**

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*

a) *w trybie przyspieszonym?*

- **Tak**
- Nie

b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*

- **Tak**
- Nie

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce.

W czasie sesji parlamentarnych posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych zwołuje się zgodnie z potrzebami.

Nadzwyczajne posiedzenia komisji mogą być zwoływane na pisemny wniosek przewodniczącego Seimasu, 1/3 członków komisji, na polecenie

Seimasu lub Prezydium Seimasu albo na podstawie uzasadnionej decyzji przewodniczącego komisji.

W nagłym przypadku przewodniczący komisji może podjąć decyzję o zastosowaniu procedury debatowania nad stanowiskiem Komisji w drodze zapytań do członków komisji, ale bez zwoływania oficjalnego posiedzenia.

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

- **Tak**
- Nie

10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych” lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

- Tak
- **Nie**

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego – w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Dotychczas nie stwierdzono szczególnych problemów.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak
- **Nie**

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

Seimas Republiki Litewskiej nie bada ocen wpływu opracowanych przez Komisję, ponieważ nie są one sporządzone w języku litewskim. Seimas otrzymuje oceny wpływu w języku angielskim, w związku z czym zgodnie z krajowymi przepisami komisje Seimasu nie mogą ich rozpatrywać.

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

● **Tak**

○ Nie

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandów wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

Odbywa się to na podstawie memorandum wyjaśniającego (stanowiska) opracowanego przez litewski rząd oraz oceny wpływu, jeśli została ona również opracowana przez rząd.

6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Ocena wpływu aktów prawnych powinna być procesem ciągłym.

7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Opracowywane przez Komisję oceny wpływu powinny być korygowane w związku z poprawkami do projektów Komisji. Korekty takiej należałoby dokonywać tylko wówczas, gdy poprawki są istotne i dotyczą merytorycznych aspektów projektu aktu prawnego. Korekt ocen wpływu powinna dokonywać wyłącznie Komisja Europejska, nawet jeśli Parlament Europejski i Rada opracowały poprawki do projektu aktu prawnego.

8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Tak. Powinna zajmować się tym Komisja Europejska.

9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby*

przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?

Nie, litewski Seimas nie prowadził dotychczas dyskusji nad tą propozycją.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku. Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

Zgłosimy swoje propozycje po 15 lipca 2005 r.

LUKSEMBURG

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?

- Nie, ale niektóre aspekty są poddawane pod dyskusję w ramach deklaracji polityki zagranicznej składanej raz do roku w Izbie Deputowanych przez ministra spraw zagranicznych.

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do działu II, dotyczącego ocen wpływu.)

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

2) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

Luksemburg uczestniczy w misjach PROXIMA i EUMP.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy z 12 lipca 1992 r. dotyczącej udziału Wielkiego Księstwa Luksemburga w misjach pokojowych w ramach organizacji międzynarodowych, rząd zasięga opinii właściwych komisji Izby Deputowanych, w tym przypadku Komisji Spraw Zagranicznych i Europejskich, Komisji Obrony, Komisji Współpracy i Imigracji.

Art. 2 ust. 3 stanowi, że dla każdej misji pokojowej, w której uczestniczy Luksemburg, sposób wykonywania tej ustawy określa rozporządzenie Wielkiego Księcia przedstawiane obligatoryjnie Radzie Stanu oraz Konferencji Przewodniczących Izby Deputowanych.

3) *Jeśli odpowiedź na poprzednie pytanie brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

Opinii zasięga się wyłącznie w przypadku udziału Luksemburga.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament obejmuje obecnie kontrolą parlamentarną oceny wpływu?*

- Nie

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

- Nie, jeszcze nie.

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandów wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowa-

nych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

- 6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Ocena wpływu musi zostać dokonana na możliwie najwcześniejszym etapie procedury, zatem najlepiej przed pierwszym projektem unijnego aktu prawnego, o ile to możliwe.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Logiczne byłoby korygowanie ocen wpływu w związku z wprowadzonymi poprawkami, co powinno być obowiązkiem Parlamentu Europejskiego lub Rady, czyli autorów poprawek, lub Komisji Europejskiej, która sporządziła pierwszą ocenę wpływu.

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Wpływ prawodawstwa unijnego mógłby być badany przez Komisję Europejską.

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

Dwa poniższe tematy powinny zostać podjęte w 2006 roku :

- kryteria kontroli przestrzegania zasady pomocniczości
- przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości

MALTA

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- Tak
- Nie

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do działu II, dotyczącego ocen wpływu.)

II. BADANIE OCEN WPLYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak
- Nie

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

2) *Czy parlament obejmuje kontrolą opracowywane przez Komisję oceny wpływu w ramach standardowych procedur kontroli spraw unijnych (określonych w rozdziale I trzeciego raportu półrocznego COSAC)? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje nad nimi kontrolę.*

Nie, parlament zapewnia, aby rząd Malty uwzględniał w swoich ocenach wpływu wszystkie aspekty, tzn. polityczne, prawne, ekonomiczne, społeczne, ekologiczne itd.

3) *Czy parlament posiada specjalne środki do prowadzenia kontroli dotyczącej ocen wpływu? Jeśli tak, proszę wskazać, z jakich środków korzysta (np. czy*

kontrola ta wymaga dodatkowych środków finansowych? czy angażuje służby spoza komisji spraw europejskich? czy uczestniczą w niej eksperci spoza parlamentu?).

Nie, nie korzystamy z pomocy ekspertów spoza parlamentu.

- 4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

Opracowywane przez Komisję oceny wpływu są właściwe jako punkt wyjścia do dyskusji, jednakże nie zawsze odzwierciedlają realia Malty, najmniejszego państwa członkowskiego UE zarówno pod względem liczby ludności, jak i powierzchni kraju.

- 5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

- **Tak**
- Nie

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandum wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

Tak, lecz nie zawsze. Zwykle odbywa się to na podstawie memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd.

- 6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Byłoby idealnie, gdyby była procesem ciągłym.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Zob. odpowiedź na pytanie 6.

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Tak – na bieżąco przez Komisję i przez organy krajowe.

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

NIDERLANDY – SENAT

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

- 1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*
- Tak
 - Nie. Jednakże Senat omawia te sprawy z rządem podczas corocznej debaty nad budżetem resortów obrony i spraw zagranicznych.**
- (Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do działu II, dotyczącego ocen wpływu.)*

II. BADANIE OCEN WPLYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

- 1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*
- Tak
 - Nie – z wyjątkiem sytuacji, gdy ocena wpływu jest załączona do projektu będącego przedmiotem dogłębnej analizy w Senacie**
- (Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)*
- 4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*
- 5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*
- Tak**
 - Nie

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandum wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

Odbywa się to na podstawie memorandum wyjaśniającego Komisji i memorandum wyjaśniającego opracowanego przez nasz rząd.

- 6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Aby uniknąć tendencyjności przy opracowywaniu projektu, najlepiej byłoby przeprowadzić ocenę wpływu przed opracowaniem projektu. Po przyjęciu projektu ocena wpływu aktu prawnego powinna być procesem ciągłym.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Obowiązkiem Parlamentu Europejskiego i Rady jest dokonanie oceny wpływu wprowadzonych przez siebie poprawek oraz ich uzasadnienie. Argumenty te powinny zostać przedstawione w projektach poprawek.

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Wskazane byłoby zbadanie przez Komisję Europejską wpływu ważnych projektów i dokonanie przeglądu tych projektów we współpracy z Parlamentem Europejskim i Radą. W propozycji projektu można zamieścić klauzulę przeglądu, wskazującą również, kiedy ten przegląd powinien zostać dokonany.

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Na pierwszy rzut oka propozycja ta wydaje się rozsądna.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku. Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

Działania wynikające z raportu „Zarządzanie finansami Unii Europejskiej i kontrola nad nimi” (*Management and control of the EU finance*), który był przedmiotem dyskusji podczas spotkania COSAC w Luksemburgu.

Propozycja utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Praw Podstawowych**NIDERLANDY – IZBA DRUGA****I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)**

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- **Tak**
- Nie

2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

Obowiązują standardowe procedury, tzn. rząd i właściwe komisje branżowe omawiają przed każdym posiedzeniem Rady porządek jej obrad, a następnie wyniki. Nie zakres uprawnień, lecz zaufanie polityczne jest nadrzędną zasadą w sprawowaniu kontroli parlamentarnej nad działaniami rządu związanymi ze sprawami UE.

W przypadku, gdy deputowani chcą formalnie ustalić stanowisko parlamentu, mogą zgłaszać wnioski na posiedzeniu plenarnym.

Komisje branżowe zaangażowane w sprawy dotyczące WPZiB i EPBiO: Komisja Spraw Zagranicznych, Komisja Obrony i Komisja do Spraw Europejskich.

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*

a) *wspólnych działań?*

- **Tak**
- Nie

b) *wspólnych stanowisk?*

- **Tak**
- Nie

c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*

- **Tak**
- Nie

a, b, c: pod warunkiem, że są one uwzględnione w porządku obrad Rady. W przeciwnym razie nie przeprowadza się kontroli, tylko dyskusję po obradach.

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

- **Tak**
- Nie

Pod warunkiem, że są one uwzględnione w porządku obrad Rady. W przeciwnym razie nie przeprowadza się kontroli, tylko dyskusję po obradach.

5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Jeśli dana kwestia jest uwzględniona w porządku obrad Rady, każdy członek właściwej komisji może zadawać pytania lub wyrażać swoje opinie.

Istnieje formalne porozumienie w tym sensie, że porządek obrad Rady lub Rady Europejskiej jest omawiany na posiedzeniu komisji lub w ramach debaty plenarnej. Rząd przedstawia komentarz (oraz planowane stanowisko) do każdej pozycji porządku obrad.

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bylej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

- **Tak**
- Nie

Pod warunkiem, że są one uwzględnione w porządku obrad Rady. Czasem misje te są przedmiotem ogólnej dyskusji w ramach debat nad niderlandzką polityką dotyczącą danego obszaru lub kraju.

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

Zob. pytanie 6 – jako przykład można wskazać misję Unii Europejskiej dotyczącą państwa prawnego w Iraku, która również była dyskutowana w ramach debaty nad niderlandzką polityką w sprawie Iraku.

Wspólne działania Rady są omawiane podczas regularnych debat poprzedzających poszczególne posiedzenia Rady (zob. powyżej). Następnie, dopiero kiedy rząd podejmie decyzje o udziale w misji, decyzja ta jest poddawana pod dyskusję w parlamencie. W przypadku misji cywilnych nie ma obowiązku uzyskania formalnej zgody. Gdyby jednak parlament odmówił udzielenia zgody, oznaczałoby to uchylenie decyzji.

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*

a) *w trybie przyspieszonym?*

- Tak
- **Nie**

b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*

- Tak
- **Nie**

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce.

Obowiązują ogólne procedury dotyczące zwoływania parlamentu w czasie wakacji, lecz nie wprowadzono szczególnych uregulowań dotyczących misji EPBiO.

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

- Tak
- Nie

Nie dotyczy. Dotychczas żadna z partii parlamentarnych nie żądała, aby rząd występował do parlamentu o udzielenie formalnej zgody. Obecne tempo unijnego procesu decyzyjnego pozostawia dość czasu na dyskusje.

10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych” lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

- Tak
- Nie

Dotychczas nie było problemów. Istnieją procedury umożliwiające rządowi przekazywanie parlamentowi poufnych informacji.

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego – w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Problem taki nie występuje ze względu na charakter prowadzonej w Niderlandach kontroli parlamentarnej nad sprawami europejskimi (nadrzędną zasadą jest zaufanie polityczne, a nie zakres mandatów).

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak
- Nie

Parlament nie bada opracowywanych przez Komisję ocen wpływu. Bierze jednak pod uwagę dokonywane przez niderlandzki rząd oceny prawnych,

finansowych i innych skutków wprowadzenia w życie projektów Komisji dla przedsiębiorców, społeczeństwa oraz organów władzy na szczeblu regionalnym i lokalnym w Niderlandach.

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

- 4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*
- 5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

• **Tak**

○ **Nie**

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandumów wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

Na podstawie memorandum wyjaśniającego i stanowiska niderlandzkiego rządu przedstawionego w ramach pisemnego opiniowania przez rząd większości projektów Komisji.

- 6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Parlament ma przerwę i nie było możliwości skontaktowania się z deputowanymi w związku z tym pytaniem.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Parlament ma przerwę i nie było możliwości skontaktowania się z deputowanymi w związku z tym pytaniem.

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Parlament ma przerwę i nie było możliwości skontaktowania się z deputowanymi w związku z tym pytaniem.

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Parlament ma przerwę i nie było możliwości skontaktowania się z deputowanymi w związku z tym pytaniem.

POLSKA – SENAT

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

- 1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- Tak
- Jeszcze nie

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do działu II, dotyczącego ocen wpływu.)

II. BADANIE OCEN WPLYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

- 1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak
- Nie

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

- 4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

Ta kwestia nie była jeszcze przedmiotem rozważań polskiego Senatu.

- 5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

- Tak
- Jeszcze nie

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandum wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

- 6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Ta kwestia nie była jeszcze przedmiotem rozważań polskiego Senatu.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Ta kwestia nie była jeszcze przedmiotem rozważań polskiego Senatu.

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Ta kwestia nie była jeszcze przedmiotem rozważań polskiego Senatu.

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Ta kwestia nie była jeszcze przedmiotem rozważań polskiego Senatu.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

1. Nowy wymiar wschodni Unii Europejskiej.
2. Problemy kulturowe i etniczne na Bałkanach.
3. Swobodny przepływ siły roboczej w Unii Europejskiej.
4. Swobodny przepływ usług w Unii Europejskiej.
5. Nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej 2007–2013.

POLSKA – SEJM

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?

- **Tak** (w dwóch przypadkach: wniosek dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 131/2004 dotyczące niektórych środków ograniczających w odniesieniu do Sudanu (COM(2005) 182) i wniosek dotyczący rozporządzenia Rady dotyczącego niektórych środków ograniczających w odniesieniu do Demokratycznej Republiki Konga (COM(2005) 228 wersja ostateczna).

○ Nie

2) Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).

Nie mamy żadnych specjalnych procedur kontroli w zakresie propozycji związanych z WPZiB/EPBiO. Komisja do Spraw Unii Europejskiej nie prowadziła kontroli w tym zakresie, z wyjątkiem dwóch dokumentów:

– wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 131/2004 dotyczące niektórych środków ograniczających w odniesieniu do Sudanu (COM(2005) 182)

oraz

– wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady dotyczącego niektórych środków ograniczających w odniesieniu do Demokratycznej Republiki Konga (COM(2005) 228 wersja ostateczna).

Zgodnie z propozycją rządu, Komisja do Spraw Unii Europejskiej Sejmu zgodziła się zmienić zasady współpracy między rządem a komisją w odniesieniu do propozycji legislacyjnych **wprowadzających sankcje międzynarodowe**, co wymaga zastosowania szybkiej ścieżki legislacyjnej. Oznacza to, że rząd przedstawia sprawę i swoje stanowisko komisji, nawet jeśli nie posiada ostatecznej wersji projektu. Taka procedura umożliwi parlamentowi uczestniczenie w procesie decyzyjnym od samego początku.

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*

a) *wspólnych działań?*

- Tak
- Nie**

b) *wspólnych stanowisk?*

- Tak**
- Nie

c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*

- Tak
- Nie**

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

- Tak
- Nie**

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRK).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

- Tak
- Nie**

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np.*

po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*
a) *w trybie przyspieszonym?*

- Tak
- Nie**

b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*

- Tak
- Nie**

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce.

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

- Tak
- Nie

10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych” lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

- Tak
- Nie

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego – w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Tak. Zob. poz. 2.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak** (jeśli dokument zawiera ocenę wpływu)
- Nie

2) *Czy parlament obejmuje kontrolą opracowywane przez Komisję oceny wpływu w ramach standardowych procedur kontroli spraw unijnych (okre-*

ślonych w rozdziale I trzeciego raportu półrocznego COSAC)? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje nad nimi kontrolę.

Jeśli dokument zawiera ocenę wpływu, podlega ona zwykłej procedurze kontroli.

- 3) *Czy parlament posiada specjalne środki do prowadzenia kontroli dotyczącej ocen wpływu? Jeśli tak, proszę wskazać, z jakich środków korzysta (np. czy kontrola ta wymaga dodatkowych środków finansowych? czy angażuje służby spoza komisji spraw europejskich? czy uczestniczą w niej eksperci spoza parlamentu?).*

Nie ma specjalnej procedury. Korzystamy z pomocy Biura Studiów i Ekspertyz, będącego jednostką organizacyjną Sejmu działającą poza strukturą Komisji do Spraw Unii Europejskiej, którego opinie mogą również dotyczyć ocen wpływu, przy czym jest to zwykła procedura. Nie zwracano się dotychczas do ekspertów spoza parlamentu.

- 4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?).*

Uważamy je za niewystarczające. Nie zawierają one danych liczbowych umożliwiających obliczenie ich rzeczywistego wpływu.

- 5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*
- Tak
 - **Nie, jeszcze nie**

- 6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Po opracowaniu projektu legislacyjnego oraz przez cały czas trwania procesu legislacyjnego.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

TAK

8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

TAK. Byłoby to przydatne, lecz mamy świadomość, że proces ten byłby bardzo skomplikowany i kosztowny. Konieczne byłoby określenie wykazu kategorii dokumentów podlegających badaniu.

9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Kwestia ta nie była jeszcze dyskutowana, lecz zgadzamy się, że konieczne jest lepsze stanowienie prawa.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

1. Kwestia ukraińska i wniosek COSAP* w kontekście Europejskiej Polityki Sąsiedztwa.
2. Przyszłość Traktatu Konstytucyjnego.
3. Swobodny przepływ siły roboczej.
4. Swobodny przepływ usług.

* COSAP (The Conference of the Parliamentary Committees for European Integration/ Affairs of the Countries Participating in the Stabilization and Association Process of South East Europe) – Konferencja Komisji ds. Integracji Europejskiej / do Spraw Europejskich Państw Uczestniczących w Procesie Stabilizacji i Stowarzyszenia Europy Południowo-Wschodniej. Konferencja, powołana w czerwcu 2005 r., stanowi forum regularnej wymiany poglądów dotyczących procesu stabilizacji i stowarzyszenia, programu przygotowania do członkostwa państw uczestniczących w procesie oraz procesu rozszerzenia UE. Uczestnikami COSAP są Albania, Bośnia i Hercegowina, Chorwacja, Macedonia oraz Serbia i Czarnogóra – przyp. red. Zeszytów OIDE.

PORTUGALIA

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- Tak**
- Nie

2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

TAK, WE WSPÓŁPRACY Z KOMISJĄ SPRAW ZAGRANICZNYCH I KOMISJĄ OBRONY

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące*

a) wspólnych działań?

- Tak**
- Nie

b) wspólnych stanowisk?

- Tak**
- Nie

c) zaleceń dotyczących wspólnych strategii?

- Tak**
- Nie

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

- Tak**
- Nie

5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

OGÓLNA OCENA W ZAKRESIE WPZiB

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bylej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszas);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRK).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?

- Tak
- Nie

7) Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).

8) Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:
a) w trybie przyspieszonym?

- Tak
- Nie

b) w czasie wakacji parlamentarnych?

- Tak
- Nie

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce.

9) Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?

- Tak
- Nie

10) Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych” lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?

- Tak
- Nie

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego – w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

NIE

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak
- Nie

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

- Tak
- Nie

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandów wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

OGÓLNA OCENA PROPOZYCJI KOMISJI

6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

POWINNA BYĆ PROCESEM CIĄGŁYM

7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia pro-*

pozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?

TAK

- 8) Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?

TAK. ZARÓWNO NA SZCZEBLU EUROPEJSKIM, JAK I NARODOWYM WEDŁUG UZGODNIONYCH WYTYCZNYCH.

- 9) Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?

NIE

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

**RÓWNOWAGA MIĘDZY REFORMĄ GOSPODARCZĄ A SFERĄ SPOŁECZNĄ.
POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA.**

SŁOWACJA

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- **Tak**
- Nie

2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

Komisja do Spraw Europejskich („komisja”) może odbywać wspólne posiedzenia z Komisją Spraw Zagranicznych, na których omawiają one pozycje porządku obrad najbliższego posiedzenia GAERC.

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*

a) *wspólnych działań?*

- Tak
- Nie

b) *wspólnych stanowisk?*

- Tak
- Nie

c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*

- Tak
- Nie

Nie analizuje się ich indywidualnie, lecz jeśli zostały ujęte w porządku obrad GAERC, minister spraw zagranicznych informuje o nich deputowanych i omawia się je w ramach ogólnej dyskusji nad porządkiem obrad. Jednak minister koncentruje się głównie na ustalonych przez ministerstwo priorytetach Słowacji. Minister spraw zagranicznych informuje również o sprawach dotyczących EPBiO.

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

- **Tak**
- Nie

Tak, jeśli zostały ujęte w porządku dziennym posiedzenia GAERC.

5) Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Sprawy wskazane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych jako priorytetowe są omawiane bardziej szczegółowo; w innych sprawach deputowani decydują, które punkty lub tematy są dla nich ważniejsze.

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- misja policyjna Unii Europejskiej w Bylej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);
- misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);
- misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);
- misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);
- zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);
- misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?

- Tak
- Nie*

7) Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedze-

* W ramach kontroli spraw europejskich postępujemy zgodnie z *ustawą konstytucyjną o współpracy między Radą Narodową Republiki Słowackiej a rządem Republiki Słowackiej w sprawach dotyczących Unii Europejskiej*. Stanowi ona, że stanowisko zatwierdzone przez Radę Narodową Republiki Słowackiej jest wiążące dla członka słowackiego rządu reprezentującego Słowację przed organami Wspólnot Europejskich i Unii Europejskiej. Członek słowackiego rządu ma obowiązek przedstawić projekt stanowiska Radzie Narodowej Republiki Słowackiej dwa tygodnie przed sesją Rady Unii Europejskiej, która może następnie zatwierdzić projekt stanowiska. Mając to na względzie, deputowani nie mają możliwości zbytniego ingerowania w teksty dokumentów dotyczących misji EPBiO, ponieważ większość z nich jest uzgadniana na wcześniejszym etapie dyskusji na ich temat (np. COPS, Relex, COREPER itp.). Innym problemem, z którym mamy do czynienia, jeśli chodzi o sprawy dotyczące WPZiB, jest poufny charakter tych dokumentów. Mamy problemy z dostępem do bazy danych (dostęp do bazy danych COREU można uzyskać tylko w siedzibie Ministerstwa Spraw Zagranicznych). Poza tym deputowani często nie mają uprawnień do zapoznawania się z dokumentami niejawnymi, co może utrudniać prowadzenie dogłębnej dyskusji, jeśli sprawa jest objęta klauzulą niejawności.

niem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*
a) *w trybie przyspieszonym?*

- Tak
- Nie

b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*

- Tak
- Nie

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

- Tak
- Nie

Konkretne problemy dotyczące specyfiki spraw w zakresie WPZiB/EPBiO zostały wskazane powyżej.

10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych” lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

- Tak
- Nie

Tak, jeśli deputowani nie mają uprawnień do zapoznawania się z dokumentami niejawnymi (certyfikat bezpieczeństwa UE).

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego – w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Jeszcze nie. Minister informuje komisję o wynikach posiedzenia GAERC.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak
- Nie

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez par-*

lament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)

Nie było jeszcze dyskusji na ten temat.

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

- Tak
- **Nie**, lecz przewiduje się to w przyszłości

6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Ta kwestia nie była dotychczas odrębnym przedmiotem dyskusji w Komisji do Spraw Europejskich.

Jednak naszym zdaniem ocena wpływu powinna stanowić integralną część projektu aktu prawnego.

7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Ta kwestia nie była dotychczas odrębnym przedmiotem dyskusji w Komisji do Spraw Europejskich.

Możemy jednak zgodzić się, że oceny wpływu powinny być korygowane przy każdej istotnej poprawce do pierwotnego projektu – byłoby najlepiej, gdyby zajmowała się tym sama Komisja.

8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Ta kwestia nie była dotychczas odrębnym przedmiotem dyskusji w Komisji do Spraw Europejskich.

Możemy jednak zgodzić się z pomysłem dokonywania oceny określonej grupy unijnych aktów prawnych. Komisja może dokonywać tej oceny na podstawie odpowiedniej dokumentacji przedłożonej przez państwa członkowskie.

9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal*

w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?

Ta kwestia nie była dotychczas odrębnym przedmiotem dyskusji w Komisji do Spraw Europejskich.

SŁOWENIA – ZGROMADZENIE NARODOWE

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- **Tak**
- Nie

2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

Tak. Standardowe procedury określone w ustawie o współpracy między Zgromadzeniem Narodowym a rządem w sprawach dotyczących Unii Europejskiej oraz dotyczący Unii Europejskiej rozdział Regulaminu Zgromadzenia Narodowego mają również zastosowanie do projektów WPZiB/EPBiO rozpatrywanych w Komisji ds. Polityki Zagranicznej.

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*

a) *wspólnych działań?*

- **Tak**
- Nie

b) *wspólnych stanowisk?*

- **Tak**
- Nie

c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*

- **Tak**
- Nie

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

- **Tak**
- Nie

5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Ustawa o współpracy między Zgromadzeniem Narodowym a rządem w sprawach dotyczących Unii Europejskiej stanowi, że Zgromadzenie Narodowe ustala polityczne wytyczne (w formie deklaracji) dotyczące działań podejmowanych przez Republikę Słowenii w ramach instytucji unijnych w nadchodzącym roku. Deklaracja ta jest wiążąca zarówno dla rządu wykonującego należące do niego zadania w Unii Europejskiej, jak również organów roboczych parlamentu w ramach kontroli dotyczącej poszczególnych spraw europejskich.

Zgodnie z powyższą ustawą, rząd ma obowiązek niezwłocznie informować Zgromadzenie Narodowe o sprawach europejskich należących do właściwości parlamentu oraz o podejmowanych decyzjach i związanych z nimi działaniach w instytucjach unijnych. Rząd musi również informować Zgromadzenie Narodowe o innych dokumentach istotnych dla wykonywania jego konstytucyjnych uprawnień i dotyczących politycznych i programowych aspektów działalności Unii Europejskiej.

Dlatego też rząd informuje parlament o decyzjach, które mają zostać podjęte na każdym posiedzeniu GAERC oraz o dotyczącym ich stanowisku rządu. Komisja ds. Polityki Zagranicznej nie ma uprawnień do narzucania rządowi wiążącego stanowiska w takich przypadkach, chyba że dana sprawa należy do właściwości parlamentu. Natomiast rząd ma prawo przedłożyć proponowane stanowisko parlamentowi (Komisji ds. Polityki Zagranicznej), który następnie formalnie ustala stanowisko Republiki Słowenii. Decyzja ta jest formalnie wiążąca dla rządu, który jest zobowiązany do natychmiastowego informowania Zgromadzenia Narodowego w razie podjęcia odmiennej decyzji, jeśli według oceny rządu wykonanie lub pełne wykonanie przyjętych stanowisk nie byłoby korzystne dla Republiki Słowenii. Rząd musi określić okoliczności, które doprowadziły do podjęcia takiej decyzji.

Ponieważ Zgromadzenie Narodowe posiada konstytucyjne i ustawowe uprawnienia do ustalania narodowych wytycznych w zakresie polityki zagranicznej, rząd musi – w przypadku, gdy stanowisko rządu w obszarze WPZiB/EPBiO wynika z wytycznych, które zostały określone przez parlament, przedłożyć w parlamencie (Komisji ds. Polityki Zagranicznej) stosowny wniosek z prośbą o potwierdzenie.

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bylej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

- **Tak**
- Nie

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

Zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex): po wydaniu projektu wspólnego działania.

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*

a) *w trybie przyspieszonym?*

- **Tak**
- Nie

b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*

- **Tak**
- Nie

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce.

Dodatkowe (pilne) posiedzenia komisji. Zwoływane zwykle przed posiedzeniami GAERC, lecz nie wyłącznie w celu przeprowadzenia kontroli dotyczącej cywilnych misji EPBiO.

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

- **Tak**
- Nie

10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych” lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

- Tak
- Nie

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego – w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

- 11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Nie wystąpiły żadne problemy. Rząd zawsze informuje parlament o ostatecznych decyzjach podejmowanych w Radzie Unii Europejskiej.

II. BADANIE OCEN WPLYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

- 1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak
- Nie

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

- 4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

- 5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

- 6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Najlepiej przed opracowaniem projektu aktu prawnego. W przypadku zmiany propozycji legislacyjnej w trakcie procedury legislacyjnej, zadaniem Komisji jest przeprowadzenie ponownej oceny jego wpływu.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Tak – przez Komisję.

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*
- Nie

SŁOWENIA – RADA NARODOWA

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

- 1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*
- **Tak**
 - Nie
- 2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*
- **Tak**
- 3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*
- a) *wspólnych działań?*
- **Tak**
 - Nie
- b) *wspólnych stanowisk?*
- **Tak**
 - Nie
- c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*
- **Tak**
 - Nie
- 4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*
- **Tak**
 - Nie

5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Rada Narodowa (lub jej komisja) może przekazać Zgromadzeniu Narodowemu (lub jego komisji) swoją opinię o wszystkich sprawach należących do kompetencji Zgromadzenia Narodowego. Komisja Współpracy Zagranicznej i Spraw Europejskich bada dokumenty ujęte w porządku obrad Komisji do Spraw Unii Europejskiej i Komisji Spraw Zagranicznych Zgromadzenia Narodowego.

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bylej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

- Tak
- Nie

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*

- a) *w trybie przyspieszonym?*
- Tak
 - Nie

b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*

- Tak
- Nie

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce.

Możemy zwoływać dodatkowe posiedzenia Rady Narodowej lub komisji w trybie przyspieszonym.

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

- **Tak**
- Nie

10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych” lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

- Tak
- **Nie**

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego - w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Nie wystąpiły żadne problemy.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak
- **Nie**

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

Ta kwestia nie była przedmiotem dyskusji w Radzie Narodowej.

5) Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?

- Tak
- Nie

6) Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)

7) Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?

8) Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?

9) Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?

Nie.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku. Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

Nie mamy żadnych propozycji.

HISZPANIA

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

- Tak
- Nie

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do działu II, dotyczącego ocen wpływu.)

II. BADANIE OCEN WPLYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- Tak
- Nie

(Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)

4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

Hiszpański parlament nie wyrażał żadnych opinii na temat ocen wpływu opracowanych przez Komisję.

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

- Tak
- Nie

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandów wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

Informujemy, że Wspólna Komisja do Spraw Unii Europejskiej zamierza powołać grupę roboczą do przeprowadzenia analizy parlamentarnych implikacji kontroli przestrzegania zasady pomocniczości przewidzianej w protokole załączonym do Traktatu Konstytucyjnego.

6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego?)*

po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*
- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*
- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Kortezy nie wyraziły żadnej opinii na ten temat.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

Wspólna Komisja do Spraw Unii Europejskiej nie przekazała dotychczas propozycji dotyczącej tematów do zaproponowania COSAC w 2006 roku.

SZWECJA

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

- 1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*
- **Tak**
 - Nie
- 2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*
- **Tak**
- 3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*
- a) *wspólnych działań?*
- **Tak**
 - Nie
- b) *wspólnych stanowisk?*
- **Tak**
 - Nie
- c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*
- **Tak**
 - Nie
- 4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*
- **Tak**
 - Nie
- 5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*
Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Kontrola w szwedzkiej Komisji do Spraw Unii Europejskiej poprzedzająca posiedzenia Rady obejmuje wszystkie pozycje porządku obrad każdego posiedzenia Rady, a ponadto ważniejsze sprawy, w których Rada podejmuje decyzje w drodze procedury pisemnej.

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bylej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasza);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

- **Tak**
- Nie

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

Komisja do Spraw Unii Europejskiej przeprowadziła kontrolę obejmującą wszystkie wyżej wymienione misje, czasem podczas posiedzenia z udziałem ministra spraw zagranicznych na etapie konkluzji Rady poprzedzających przyjęcie wspólnego działania oraz/lub później, w związku z przygotowaniem samego wspólnego działania (czasem wspólne działania były rozpatrywane przez komisję w drodze procedury pisemnej; zwykle rząd musi podjąć formalną decyzję, ponieważ wspólne działania uważa się za porozumienia międzynarodowe i komisja musi udzielić upoważnienia przed podjęciem decyzji przez rząd.

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*

a) *w trybie przyspieszonym?*

- **Tak**
- Nie

b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*

- **Tak**
- Nie

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce.

Możemy w trybie przyspieszonym (raz nawet w ciągu 30 minut dzięki SMS-om!) organizować dodatkowe posiedzenia w siedzibie parlamentu lub w formie telekonferencji. Tak właśnie było w przypadku ostatnich etapów wszystkich konferencji międzyrządowych od czasu konferencji międzyrządowej w sprawie naszej własnej akcesji (było to wówczas zadaniem specjalnej komisji – poprzednika Komisji do Spraw Unii Europejskiej). Jeśli chodzi o misje EPBiO, zwykle omawiamy przygotowanie misji z ministrem spraw zagranicznych i ministrem obrony – wówczas komisja jest w stanie przeanalizować szybko podjętą decyzję korespondencyjnie. To rozwiązanie jest wykorzystywane kilka razy każdego roku.

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

- **Tak**
- Nie

Chociaż odpowiedź brzmi „tak”, opinie Komisji i Sekretariatu na temat procedur Rady bywają krytyczne. Często czas od posiedzeń Komitetu Stałych Przedstawicieli (COREPER) i Rady jest zbyt krótki i nie ma dość czasu na kontrolę parlamentarną.

10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych” lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

- Tak
- **Nie**

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego – w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Nie ma takiego problemu; kontrola dość często koncentruje się na porozumieniu politycznym i konkluzjach – zob. powyżej.

II. BADANIE OCEN WPLYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*

- **Tak**
- Nie

2) *Czy parlament obejmuje kontrolą opracowywane przez Komisję oceny wpływu w ramach standardowych procedur kontroli spraw unijnych (okre-*

ślonych w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC)? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje nad nimi kontrolę.

Tak, z zasady w ramach standardowego procesu kontroli; system opiera się na założeniu, że jest to zadanie komisji stałych, natomiast kontrola przed i po posiedzeniach Rady jest zadaniem Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

- 3) *Czy parlament posiada specjalne środki do prowadzenia kontroli dotyczącej ocen wpływu? Jeśli tak, proszę wskazać, z jakich środków korzysta (np. czy kontrola ta wymaga dodatkowych środków finansowych? czy angażuje służby spoza komisji spraw europejskich? czy uczestniczą w niej eksperci spoza parlamentu?).*

Nie ma specjalnych środków.

- 4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

Ta kwestia nie była przedmiotem dyskusji w szwedzkim parlamencie.

- 5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*
- Tak
 - **Nie prowadzi się kontroli konkretnie pod tym kątem**

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandum wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

- 6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Nie dyskutowaliśmy nad tymi kwestiami

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Zob. powyżej

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Zob. powyżej

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Nie

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

Dotychczas nie dyskutowaliśmy nad tymi kwestiami.

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO – IZBA LORDÓW

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

- 1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

Tak

- 2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

Zadania kontroli w zakresie WPZiB/EPBiO spoczywają na podkomisji Komisji Specjalnej ds. Unii Europejskiej Izby Lordów (zajmującej się sprawami zagranicznymi, obroną i polityką rozwoju – Podkomisji C). Podkomisja ta ma ten sam zakres kompetencji co cała Komisja Specjalna. Jednak podkomisja uznała za konieczne opracowanie procedur kontroli uwzględniających szybki przebieg procesów decyzyjnych w Radzie.

Przedstawiciele rządu utrzymują nieformalne kontakty z personelem podkomisji, informują podkomisje na bieżąco o zmianach dotyczących propozycji polityki przed uzgodnieniem oficjalnej wersji tekstu dokumentu. Proces ten przybiera czasem formalny charakter, kiedy właściwy minister zwraca się na piśmie do podkomisji z informacją o aktualnym stanie zaawansowania prac nad daną propozycją, co pozwala na szybkie przeprowadzenie kontroli po uzgodnieniu oficjalnego brzmienia dokumentu.

Ze swojej strony, podkomisja uznała za konieczne przeprowadzanie od czasu do czasu kontroli opartej na procedurze pisemnej lub obejmującej zwoływanie dodatkowych posiedzeń, poza regularnymi posiedzeniami odbywającymi się co tydzień, aby dotrzymać terminów wyznaczonych przez Radę. (Procedury te mogą być wykorzystywane przez każdą z siedmiu podkomisji Komisji Specjalnej w sprawach należących do ich kompetencji). Procedura pisemna polega na przesłaniu do wszystkich członków podkomisji noty zawierającej propozycję trybu postępowania (np. zwolnienie dokumentu z kontroli lub pozostawienie go do kontroli) oraz wyznaczeniu terminu udzielenia odpowiedzi. Zwykle nota zawiera sformułowanie „o ile jeden z członków komisji nie zgłosi zastrzeżenia, podjęte zostanie następujące działanie”, przy założeniu, że w przypadku, gdyby członek komisji wyraził życzenie przedyskutowania danej pozycji na formalnym posiedzeniu, posiedzenie takie musi zostać zwołane. Wszelkie decyzje podjęte w drodze procedury pisemnej są odnotowywane na piśmie podczas następnego posiedzenia i umieszczane wówczas w protokole z posiedzenia.

- 3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*
- a) *wspólnych działań? Tak*
 - b) *wspólnych stanowisk? Tak*
 - c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii? Tak*
- 4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*
Tak

5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Zadaniem Komisji Specjalnej ds. Unii Europejskiej Izby Lordów jest rozpatrywanie wszelkich „dokumentów unijnych” złożonych przez rząd w parlamencie, jak również „innych spraw dotyczących Unii Europejskiej”. Natomiast w obszarze WPZiB uchwała Izby Lordów w sprawie zastrzeżenia na czas kontroli z grudnia 1999 roku zobowiązuje rząd jedynie do przedkładania do kontroli rodzajów dokumentów wymienionych w pytaniu 3 (wspólne działania, wspólne strategie i wspólne stanowiska).

Ta definicja dokumentów wymagających przedkładania powoduje zaniepokojenie podkomisji, której zadaniem jest sprawowanie kontroli w zakresie WPZiB i EPBiO. Na przykład rząd brytyjski nie złożył do kontroli inicjatywy „Grupy Bojowe” (*Battlegroups*), stanowiącej istotne przedsięwzięcie uzgodnione w konkluzjach Rady. Podkomisja ta prowadzi obecnie postępowanie wyjaśniające dotyczące składania takich dokumentów, mając na celu osiągnięcie formalnego porozumienia w sprawie rodzajów dokumentów nielegislacyjnych, które rząd powinien składać w parlamencie.

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Sześć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji? Tak*

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

Podkomisja prowadziła kontrolę obejmującą wszystkie powyższe misje. Podkomisja stara się badać propozycje dotyczące misji EPBiO jak najwcześniej przed podjęciem decyzji przez Radę. Aby usprawnić tę procedurę, minister zwraca się do podkomisji na piśmie na etapie misji rozpoznawczej, jeśli taka jest organizowana.

- 8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*
 a) *w trybie przyspieszonym?*
 Tak
 b) *w czasie wakacji parlamentarnych?*
 Tak

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce.

Rozwiązania opisane w odpowiedzi na pytanie 2 powyżej zostały wprowadzone w znacznej mierze w odpowiedzi na potrzebę szybkiego podejmowania kontroli w zakresie misji EPBiO. Jedno z dodatkowych posiedzeń komisji zostało zwołane specjalnie w celu rozpatrzenia misji EPBiO, zaś inna misja została zwolniona z kontroli w drodze procedury pisemnej. W zasadzie otrzymanie od rządu wczesnego sygnału o planowanej misji umożliwiło komisji zbadanie przedmiotowych spraw na czas.

- 9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?* Tak
- 10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych” lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

Kwestię tę podkomisja rozpatruje w ramach bieżącego postępowania wyjaśniającego.

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego – w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

- 11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Komisja Specjalna Izby Lordów sprawuje ogólną pieczęć w zakresie porozumień politycznych, wstępnych porozumień lub porozumień w sprawie ogólnego podejścia, zawieranych przez rząd w Radzie.

W kwestii WPZiB rząd złożył zapewnienia, w ramach jednego z bieżących postępowań wyjaśniających, że pozycje będące przedmiotem porozumienia politycznego będą przedkładane do kontroli.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

- 1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*
Tak
- 2) *Czy parlament obejmuje kontrolą opracowywane przez Komisję oceny wpływu w ramach standardowych procedur kontroli spraw unijnych (określonych w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC)? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje nad nimi kontrolę.*
Tak
- 3) *Czy parlament posiada specjalne środki do prowadzenia kontroli dotyczącej ocen wpływu? Jeśli tak, proszę wskazać, z jakich środków korzysta (np. czy kontrola ta wymaga dodatkowych środków finansowych? czy angażuje służby spoza komisji spraw europejskich? czy uczestniczą w niej eksperci spoza parlamentu?).*

Zgodnie z zaleceniami zawartymi w opracowanej przez komisję ocenie kontroli w roku 2002, komisja może korzystać z dodatkowych źródeł – np. powoływać doradców o różnych specjalnościach, jeśli taka pomoc jest konieczna.

- 4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*

W swoim raporcie na temat zapewnienia efektywnej regulacji w Unii Europejskiej Komisja:

- z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie „map drogowych” i inicjatywę rozpowszechniania ich stosowania;
- z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie zmienionych wytycznych dotyczących ocen wpływu (wydanych w dniu 15 czerwca 2005 r.) oraz decyzję Komisji o podawaniu ich do wiadomości publicznej;
- ostrzega, że oceny wpływu nie powinny być rutynowym, powierzchownym działaniem i należy je przeprowadzać kompleksowo oraz zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;
- stwierdza, że w każdym przypadku należy w ocenie wpływu rozważyć wariant pozostawienia istniejącego stanu rzeczy oraz możliwość osiągnięcia celów środkami nielegislacyjnymi;
- wzywa do objęcia oceną wpływu inicjatyw państw członkowskich i prawek wprowadzanych do aktów prawnych przez Parlament Europejski;
- zaleca przysyłanie do deputowanych do Parlamentu Europejskiego jednostronicowych streszczeń ocen wpływu, aby umożliwić im szybkie i sprawne uporanie się z tymi materiałami;

- przypomina Komisji o podjętym przez nią zobowiązaniu do wprowadzenia wspólnej europejskiej metodologii mierzenia obciążeń administracyjnych (obecnie trwa faza pilotażowa).

5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*

Tak

Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandum wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?

Na podstawie wszystkich wymienionych dokumentów

6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

W swoim raporcie na temat zapewnienia efektywnej regulacji w Unii Europejskiej komisja stwierdza, że oceny wpływu powinny być przeprowadzane przez projektodawcę aktu prawnego na wczesnym etapie oraz powinny one być korygowane w miarę wprowadzania zmian do projektu w trakcie procesu legislacyjnego.

7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Tak – zob. powyżej: oceny wpływu powinny być korygowane lub pisane na nowo przez Parlament Europejski, jeśli zmieniają one propozycję Komisji w znacznym stopniu.

8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Tak – przez „projektodawcę” aktu prawnego (zwykle Komisję). W swoim raporcie Komisja zaleca, aby taką ocenę przeprowadzić po raz pierwszy nie później niż po upływie roku od wejścia w życie danego aktu prawnego.

9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal*

w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?

W swoim raporcie komisja odrzuca tę propozycję, obawiając się, że będzie ona prowadzić do dublowania środków i wprowadzi dodatkowy obszar niepotrzebnej biurokracji.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku. Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

Izba Lordów proponuje, aby Konferencja COSAC, na podstawie art. 7 jej Regulaminu, przeprowadziła wymianę doświadczeń (najlepszych praktyk) w zakresie:

- sposobów umożliwiania parlamentom narodowym podejmowania działań na rzecz angażowania obywateli w debatę nad sprawami europejskimi;
- metod kontroli budżetu Unii Europejskiej;
- kontroli dotyczącej rocznego programu prac Komisji;
- kontroli możliwych sposobów zapewnienia zgodności prawa unijnego z prawodawstwem dotyczącym praw człowieka w procesie kontroli;
- możliwości uwzględniania w kontroli dotyczącej prawodawstwa unijnego, sprawowanej przez parlamenty narodowe – biorąc pod uwagę konstytucyjne i polityczne uwarunkowania poszczególnych państw członkowskich – roli, prac i opinii zgromadzeń regionalnych, w szczególności zgromadzeń regionalnych posiadających uprawnienia legislacyjne, zwłaszcza w odniesieniu do monitorowania zgodności z zasadą pomocniczości;
- możliwości zapewnienia skutecznej kontroli w zakresie decyzji podejmowanych w komitetach w ramach procedury komitologii, zwracając uwagę, że wiele z tych decyzji dotyczy spraw o zdecydowanie technicznym i specjalistycznym charakterze, lecz jednocześnie podkreślając potrzebę objęcia prawidłową i skuteczną kontrolą spraw mających istotne znaczenie polityczne i prawne;
- zapewnienia skutecznej kontroli parlamentarnej na szczeblu krajowym w ramach procedury współdecyzji.

Ponadto COSAC mogłaby podjąć decyzję o wymianie poglądów, w drodze projektów pilotażowych, na temat doświadczeń wynikających z kontroli konkretnych aktów prawnych we wszystkich powyższych obszarach oraz w obszarze oceny wpływu regulacji prawnych, będących przedmiotem wymiany doświadczeń (najlepszych praktyk) na forum COSAC w Zjednoczonym Królestwie.

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO – IZBA GMIN

I. KONTROLA PROWADZONA W PARLAMENTACH NARODOWYCH W ZAKRESIE WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA (WPZiB), W TYM EUROPEJSKIEJ POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA I OBRONY (EPBiO)

1) *Czy parlament sprawuje kontrolę w zakresie WPZiB lub EPBiO?*

Tak

2) *Czy standardowe procedury kontroli w zakresie spraw europejskich (określone w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC) odnoszą się również do badania propozycji dotyczących WPZiB/EPBiO? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje kontrolę w zakresie spraw związanych z WPZiB/EPBiO (np. które komisje w niej uczestniczą i w jakiej roli?).*

Tak

3) *Czy parlament obejmuje kontrolą propozycje Rady dotyczące:*

a) *wspólnych działań?*

Tak

b) *wspólnych stanowisk?*

Tak

c) *zaleceń dotyczących wspólnych strategii?*

Tak

4) *Czy parlament poddaje kontroli propozycje dotyczące WPZiB lub EPBiO poza uwzględnionymi w pytaniu 3 (np. konkluzje lub decyzje Rady Europejskiej)?*

Tak

5) *Jeśli odpowiedź na pytanie 4 brzmi „tak”, w jaki sposób parlament decyduje, które propozycje należy poddać kontroli?*

Na przykład, czy rząd decyduje, które propozycje (poza wymienionymi w pytaniu 3) należy przedłożyć do kontroli parlamentarnej? Czy istnieje formalne porozumienie z rządem, określające, jakiego rodzaju propozycje nielegislacyjne muszą być przedłożone do kontroli? (Jeśli tak, kiedy zostało zawarte i jakiego rodzaju propozycje obejmuje?)

Komisja uzgodniła z rządem w lutym 2003 roku, w drodze wymiany korespondencji, że nie oczekuje otrzymywania dokumentów dotyczących spraw operacyjnych. Oczekiwałaby jednak dostępu do propozycji nielegislacyjnych, które mogłyby w przyszłości prowadzić do powstania zobowiązań, zwłaszcza, że czas przeznaczony na kontrolę propozycji legislacyjnych jest często bardzo ograniczony. Odbywa się mnóstwo nieformalnych konsultacji między personelem komisji a urzędnikami służby cywilnej, uzgadniających np. czy konkretny dokument lub memorandum wyjaśniające, które poprzedza oficjalną wersję dokumentu, powinny zostać złożone, albo czy treść pisma ministra informującego komisję o aktualnej sytuacji jest odpowiednia.

Cywilne operacje w ramach EPBiO

Informacja: cywilne misje w ramach EPBiO są szybko rozwijającym się obszarem działalności UE. Szesć aktualnie realizowanych operacji w ramach EPBiO to:

- *misja policyjna Unii Europejskiej w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii (Proxima);*
- *misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Gruzji (EU JUST – Themis);*
- *misja policyjna Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie (EUPM);*
- *misje policyjne Unii Europejskiej w Kinszasie (EUPOL Kinszasa);*
- *zintegrowana misja Unii Europejskiej dotycząca państwa prawnego w Iraku (EUJUST Lex);*
- *misja Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga (EUSEC DRC).*

Takie misje są czasem uzgadniane przez Radę w krótkim czasie.

6) *Czy parlament przeprowadzał badanie dotyczące tych misji?*

Tak – kontrola objęła wszystkie.

7) *Jeśli odpowiedź na pytanie 6 brzmi „tak”, proszę wskazać, które misje parlament objął badaniem oraz na jakim etapie to badanie miało miejsce (np. po wydaniu projektu wspólnego działania, czy bezpośrednio przed posiedzeniem, na którym uzgodniono wspólne działanie dotyczące danej misji, czy też po osiągnięciu porozumienia w Radzie?).*

Generalnie komisja miała możliwość zbadania propozycji (w niektórych przypadkach na podstawie memorandum wyjaśniającego, a nie oficjalnej wersji dokumentu) przed podjęciem decyzji przez Radę. Nawet jeśli było inaczej i zastrzeżenie na czas kontroli nie było uwzględnione, jak w przypadku misji Proxima, rząd dostarczał komisji informacje (np. w formie listu) przed zapadnięciem decyzji. W niektórych przypadkach komisja miała wcześniej możliwość dokonania oceny propozycji przeprowadzenia misji rozpoznawczej (np. dotyczącej Iraku).

8) *Czy parlament ma możliwość przeprowadzenia badań cywilnych misji EPBiO:*

a) *w trybie przyspieszonym?*

Tak (podobnie w przypadku wszystkich innych propozycji UE). Komisja rozpatruje takie propozycje (jeśli jest taka potrzeba) na swoich środowych

posiedzeniach, o ile ma możliwość rozesłania materiałów we wtorek lub (w drodze wyjątku) przekazać je na samym posiedzeniu. Ta ostatnia sytuacja zdarza się kilka razy w roku.

Podobnie jak w przypadku innych propozycji UE, rząd może dostarczyć memorandum wyjaśniające przed udostępnieniem oficjalnej (lub jakiegokolwiek) wersji dokumentu; opisuje ono przewidywaną przez rząd treść projektu oraz opinię rządu na jego temat. Następnie komisja przystępuje do badania propozycji na podstawie memorandum, a nawet może zalecić podjęcie debaty nad nią; rząd regularnie przedstawia memoranda wyjaśniające tego rodzaju, jeśli w razie ich braku czas przeznaczony na kontrolę parlamentarną byłby zbyt krótki. W innych przypadkach rząd przesyła informacje w formie listu ministra.

b) w czasie wakacji parlamentarnych?

Nie (choć komisja mogłaby zwołać posiedzenie w czasie wakacji parlamentarnych, gdyby stwierdziła taką potrzebę).

Jeśli odpowiedź na jedno z tych pytań brzmi „tak”, proszę określić odpowiednie procedury (np. czy parlament może zwoływać dodatkowe posiedzenia komisji, czy możliwe jest dokonywanie uzgodnień korespondencyjnie) oraz wskazać, jak często były one wykorzystywane w praktyce.

9) *Czy procedury Rady dotyczące cywilnych operacji EPBiO przewidują odpowiednio dużo czasu na kontrolę parlamentarną?*

Z reguły tak.

10) *Czy klasyfikowanie dokumentów przez Radę jako „zastrzeżonych” lub „poufnych” stanowi utrudnienie w parlamentarnym badaniu misji EPBiO?*

Nie. Komisja uzgodniła z właściwym resortem, że nie oczekuje uzyskania dostępu do materiałów operacyjnych o „wrażliwym” charakterze oraz nie oczekuje otrzymywania dokumentów, które dotyczą tylko spraw operacyjnych. Ponadto komisja zaproponowała, aby Rada rozważyła możliwość wydawania oddzielnych dokumentów w przypadkach, gdy jest to praktycznie możliwe, aby można było poddać kontroli dokument nie zawierający „wrażliwych” informacji operacyjnych.

Porozumienie polityczne

Informacja: Rada Ministrów często osiąga „porozumienie polityczne” w sprawie propozycji dotyczących WPZiB lub EPBiO przed ustaleniem ostatecznej wersji instrumentu prawnego – w takim przypadku niektóre szczegóły są uzgadniane w terminie późniejszym, co może nastąpić już po zakończeniu kontroli parlamentarnej.

11) *Czy parlament zetknął się z takim problemem? Jeśli tak, jakie są procedury lub praktyki służące jego rozwiązywaniu?*

Nie, z powodów wskazanych powyżej.

II. BADANIE OCEN WPŁYWU OPRACOWYWANYCH PRZEZ KOMISJĘ

- 1) *Czy parlament bada obecnie oceny wpływu opracowywane przez Komisję?*
 Tak
 (Jeśli odpowiedź brzmi „nie”, proszę przejść do pytania 4.)
- 2) *Czy parlament obejmuje kontrolą opracowywane przez Komisję oceny wpływu w ramach standardowych procedur kontroli spraw unijnych (określonych w rozdziale 1 trzeciego raportu półrocznego COSAC)? Jeśli nie, proszę wskazać różnice i wyjaśnić, w jaki sposób parlament sprawuje nad nimi kontrolę.*
 Tak
- 3) *Czy parlament posiada specjalne środki do prowadzenia kontroli dotyczącej ocen wpływu? Jeśli tak, proszę wskazać, z jakich środków korzysta (np. czy kontrola ta wymaga dodatkowych środków finansowych? czy angażuje służby spoza komisji spraw europejskich? czy uczestniczą w niej eksperci spoza parlamentu?).*
 Nie
- 4) *Jakie jest zdanie parlamentu na temat ocen wpływu opracowywanych przez Komisję? Czy stanowią one praktyczną pomoc w sprawowanej przez parlament kontroli nad prawodawstwem Unii Europejskiej? Czy są one właściwe? Jeśli nie, w jaki sposób można by je udoskonalić? (np. jakie jeszcze informacje powinny one zawierać? na czym powinny się koncentrować?)*
 Komisja korzysta z opracowanych przez Komisję ocen wpływu przy badaniu propozycji UE, lecz nie zastanawiała się nad możliwymi sposobami udoskonalenia ich. Komisja stwierdza czasem występowanie znacznych różnic między ocenami wpływu opracowanymi przez Komisję i przez brytyjski rząd.
- 5) *Czy parlament sprawdza zgodność propozycji Komisji z zasadami pomocniczości i proporcjonalności?*
 Tak
Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, proszę wskazać, czy odbywa się to na podstawie memorandów wyjaśniających Komisji, ocen wpływu opracowanych przez Komisję, memorandum wyjaśniającego opracowanego przez rząd, oceny wpływu opracowanej przez rząd, na podstawie kilku z tych dokumentów, czy też w inny sposób?
 Wszystkie one mają znaczenie dla decyzji komisji.
- 6) *Na jakim etapie, zdaniem parlamentu, Komisja powinna dokonać oceny wpływu aktu prawnego? (np. przed opracowaniem projektu legislacyjnego? po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium? czy też ocena wpływu powinna być procesem ciągłym?)*

Zanim dana pozycja znajdzie się w programie prac Komisji, należałoby przeprowadzić ocenę zgodności z zasadami pomocniczości i proporcjonalności (wraz z uzasadnieniem). Pełna ocena powinna nastąpić po opracowaniu projektu, lecz przed przyjęciem go przez Kolegium.

- 7) *Czy oceny wpływu opracowywane przez Komisję powinny być poddawane korekcie w związku z poprawkami do projektów Komisji, w celu oszacowania wpływu wprowadzonych poprawek i lepszego odzwierciedlenia propozycji w jej zmienionej postaci? Jeśli tak, to kiedy taka korekta powinna zostać dokonana i przez kogo? W szczególności, czy Parlament Europejski i Rada powinny opracowywać oceny wpływu wprowadzanych przez siebie poprawek?*

Ponieważ poprawki mogą całkowicie zmienić wpływ proponowanego aktu prawnego, oceny wpływu powinny być opracowywane do wszystkich poprawek zmieniających wpływ proponowanego aktu prawnego, niezależnie od tego, czy poprawka została zgłoszona przez Komisję, Radę, czy przez Parlament Europejski. (Zadanie to byłoby łatwiejsze do wykonania, gdyby istniały przepisy niedopuszczające do rozszerzenia zakresu aktów prawnych po ich opublikowaniu przez Komisję.)

- 8) *Czy unijne akty prawne powinny być badane po ich wprowadzeniu w życie celem dokonania oceny ich wpływu – a jeśli tak, to kiedy i przez kogo?*

Komisja nie rozważała tej kwestii.

- 9) *Wskazuje się na potrzebę utworzenia nowego, niezależnego organu doradczego, który miałby doradzać instytucjom Unii Europejskiej w kwestii zmniejszania administracyjnych obciążeń prawodawstwa dla przedsiębiorców i obywateli (ewentualnie według zasad, na jakich działa agencja Actal w Niderlandach lub grupa zadaniowa ds. lepszego stanowienia prawa (Better Regulation Task Force) w Zjednoczonym Królestwie). Taki organ mógłby przejąć od Komisji zadanie opracowywania ocen wpływu. Czy parlament ma swoje zdanie na temat tej propozycji?*

Nie

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE SPRAW, KTÓRYMI COSAC MA ZAJĄĆ SIĘ W 2006 ROKU

Art. 7.1 Regulaminu COSAC brzmi: „Przed ostatnim posiedzeniem zwyczajnym w danym roku delegacje zgłaszają propozycje spraw, którymi Konferencja winna zająć się w następnym roku.” Przepis ten stwierdza również, że wspomnianą kwestię omawia się na ostatnim posiedzeniu zwyczajnym COSAC w danym roku.

Art. 7.1A dodaje, że „główny temat każdego projektu porządku posiedzenia wynika z roli COSAC jako forum wymiany informacji, w szczególności na temat praktycznych aspektów kontroli parlamentarnej.” Zgodnie z tymi dwoma przepisami, na zakończenie październikowego XXIV spotkania COSAC w Londynie odbędzie się dyskusja o sprawach, którymi Konferencja powinna zająć się w 2006 roku.

Dla celów tej dyskusji proszę wskazać propozycje spraw, którymi COSAC, zdaniem parlamentu, winna się zająć w 2006 roku:

- a. metody kontroli wydatków Unii Europejskiej;
- b. kontrola nad rocznym programem prac Komisji;
- c. zapewnienie skutecznej kontroli parlamentarnej na szczeblu krajowym w procesie współdecyzji;
- d. sposoby angażowania obywateli i organizacji spoza parlamentu w kontrolę parlamentarną na szczeblu krajowym.